

ELŐFIZETÉS

HETIEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónap ..... 2 korona.

VEHÉN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónap ..... 2 k. 40 l.

HIRDETÉSEK:

6-hatásos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási ára 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Péntek, április 10.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Az örök per.
A város közgyűlése.
Harc a kenyéért.
A vásári vámekek.
A csábító tündér.
Sztrájk a közúti vasuton.
A politikai helyzet.
Az aradi orvosok és a közegészségügy államosítása.
A pécsi kadétek.
A nagyhét babonái.
Az aradi színházak adója.
Az árvasszéki ünnöki állás.
Harc a bűz ellen.
A szordai primás-verseny.
Tárca: Testvérek. Irta: Erdős Renée.
Csarnok: Helén és Alma. Irta: Ritt Gyula.

Az örök per.

Arad, április 9.

Azt mondják, hogy csak a halottak nem térnek vissza s ime a jól eltemetettnek hitt Dreyfus-ügy ismét kikél sirjából. Az amnesztia törvényéből emelt papiros-gátat, a mit a jelen és a jövő számára emeltek, már egyszer keresztültörte Rochefort, hogy a nacionalista reakció izapjának utat nyisson. Most pedig Jean Jaurés, a szociálisták vezére és a francia képviselőház alelnöke teljesen szétrombolta. Ez alkalommal azonban, hogy az igazságnak utat nyisson.

És ismét felvonulnak azok az alakok, a kik egy évtized óta kisebb vagy nagyobb, jó vagy rossz szerepet játszottak ebben a

végzetes történetben. Kikeltek a sirból a martýrok, a tragikus hősök és a Tartüfök, Sőt még maguk a halottak is meg-elevenedtek. Henry ezredes, a hamisító Pellieux tábornok, a vizsgálat vezetője a második pörben, ezek is megjelentek, hogy eszközökké váljanak Jaurés kezében.

Jaurés egy levélre alapítja szenzációs leleplezéseit, a mely levelet Pellieux tábornok intézte Cavaignac egykori hadügyminiszterhez. Jaurés a Cavaignac és a kabinet egykori főnöke Brisson között lefolyt drámai jelenetről rántja le a leplet, hogy Cavaignac kénytelen volt bevalani, mikép ő ezt a fontos okmányt eltitkolta a miniszterelnök előtt. A titok misztériumában világot gyújt Jaurés egy mondata, a mit Pellieux tábornok leveléből idéz: Nemcsak az alárendeltjeim, de főnökeim iránt sincs bizalmam. A tábornokok a hamisító büntársai. Hasztalan védekezett Cavaignac, erkölcsileg le volt sujtva és hogy hivatalos hatalmával való visszaélés miatt el nem ítélték, azt annak köszönheti, a mit Brisson akkor neki mondott: Aldja az amnesztiát, hogy nem kerül a vádlottak padjára.

Az amnesztia az a hurok akart lenni, a mivel a Dreyfus ügyet megakarták fojtani. Es ime a legutóbbi évek minden nyomorusága ismét föltámad. Henry ezredes és Pellieux tábornok meghaltak. Az életben levők azonban azt hitték, hogy nyugodtan aludhatnak. Mercier, Boisdeffre, Gonse, Paty du Clam, Lauth őrnagy és

Walsin Eszterházy, a ki ezüstért annyit baszél, annyit hallgatott, mindezek nyugodtan élvezték az amnesztiát. De az amnesztia csak arra volt képes, hogy leverje a pört, hogy kegyelmet adjon az ártatlannak a helyett, hogy rehabilitálja, arra volt jó, hogy a bünösöket óvja az üldöztetéstől, a helyett, hogy megbüntesse őket. Ahhoz azonban nem volt ereje, hogy igazságot szolgáltasson.

Végre azt is elértük. Jaurés teljesen szétrombolta a gaz mesét, mert Pellieux levelének előráncigálásával módot nyújt az ártatlannak arra, hogy fölemelt fővel utána lásson becsülete teljes rehabilitálásának. És ezzel teljesül azoknak az óhaja, akik mindig remélték, hogy nemcsak a sziveket kielégítő, de az ideális igazságnak megfelelő megoldás nem soká várthat magára. Elegendő lett volna egyetlen új tény, hogy világot derítsen a sötétségbe és az igazságot diadalra segítse. Ez az új faktum itt van. Jaurés csak egy lapban tette közzé leleplezéseit és a halott feltámadt. Az igazság bajnokai Franciaország békéjének kedvéért eltekintenek a bünösök lakolásától, de viszont erélyesen követelik, hogy az igazságtalanság áldozata még életben rehabilitálva legyen.

Nem elégesznek meg a fél igazsággal, a sötét dráma teljes megoldását követelik.

Ébrednek a halottak! Halott Schreuer-Kesztner, az a bátor elzászi, aki először lépett sorompóba az igazságért. Halott Zola Emil, a hajthatatlan protestáló

Testvérek.

Irta: Erdős Renée.

A nagyobbik leány a kisebbiket öltöztette, csinosított. már órák óta. Kifonta, befonta a haját, fel nem tűzhetette, mert nem lehetett, leg-főlebb csak az egyik ágát, az is beborította volna az egész fejét, olyan hosszú volt, majd térdig érő és csudálatosan tömött.

Először rózsaszínű szalagot próbált a végebe kötni, aztán kéket. Végre is a fehér találtatott a legalkalmasabbnak. A kicsi már türelmetlen volt, szeretete volna fölvenni a gyönyörű fehér-moll ruhát, ami az ágyon feküdt, kiterítve, a fodros, csipkés szélű alsó ruhát; eddig csak egy rövid, színes szoknyában ült a tükör előtt, a vállain egy törülköző kendővel, hogy az esetleg kihulló hajszálak ne érijék a nyakát.

— Aztán okos légy! — mondta az idősebbik leány. Ha a darabokat lejátszotad, ne örülj a dicséreteknek úgy, hogy meg is lássák rajtad. Az ilyen családi hangversenyen mindenkinek egyformán kijut az elismerésből. Az mondják majd, hogy óriási találatum vagy, te utasítsd vissza ezt a bókot. A házikisasszonyt meghatva dicséred. A fő pedig, hogy ne udvaroltass magadnak, mert azt nem fogják megbocsátani olyan háznál, ahol négy csunya lány van. Ha szó lesz az iskoláról, a konzervatóriumi tanárodért lelkesülj! Aztán légy feszitelen, úgy érezd magad, mintha a toronyfai kasté-

lyunkban volnál s az a sok ember mind a te vendéged volna. Ne engedd, hogy a családotról kérdezősködjének. Vidám légy, de nem kell, hogy elnevesd magad egynémely keleties kiejtésben. Tudd meg, hogy azokra az emberekre mi rá vagyunk szorulva. Ha valakit mégis találasz, akivel szivesebben beszélgetnél, félre ne ülj vele egy sarokba. Ha vége az estélynek — de még valamivel előbb jöjj el. Kiséretet el ne fogadj. Én a kapu előtt egy kocsiban várlak.

— Jó, jó — mondta a kisebbik — mindent tudok, csak hadd öltözzem már.

Sietve bujt bele a habfehér könnyű, kis ruhába, amit utolsó öltésig anénje varrt, esténként, mikor az angol és francia leckéi véget értek. A kis bunda, szinte meglepő szép, majdnem díszes volt, gyönyörűen állt a finom hamvas archoz, a prémes gallérjával.

Mialatt nénye a kis bolyhos fejkendővel bekötötte a fejét, még mindég okos tanácsokat osztogatott neki.

— A sok ezüstön, kristályon ne felejtse a szemed! Arra gondolj, hogy nekünk kétszer annyi volt a toronyfai árverés előtt. Azért elszomorodnod sem kell. Szegény vagy, de ur, nemes kisasszony és alapjában úgy, ahogy vagy, bizvást lenézheted azt az egész társaságot, de ne láthatólag, mert végre is abból kell majd élned, amit ők neked a zongora-leckékért fizetnek.

— Ez a kabát elegáns — mondta a kisebbik. — Ez a prém majdnem olyan, mintha igazi

volna. Alapjában olcsó. De még a bélése is milyen finom.

Az öregebbik lehajolt a földre, hogy egy gombostűt vegyen fel.

Kicsit piros volt, mikor felemelte a fejét és még mindig talált valami rendezgetni valót a hugán. Mikor végre készen volt minden, a cseléd leszaladt az utcára egy bérkocsisért.

— Kétlovas, ejh de nagy dáma vagyok, mondta a kicsi és megcsókolta a nénjét, vette a hangjegyeit és a szolgálóval együtt beült a kocsiba.

... A nagyobbik egyedül maradván, leült az asztalhoz levelet írni. „Nem barátom, ma rossz napom van megint. Csak menjen el szépen az estélyre, ahova hívták. Nekem jobb egyedül. Hogy mikor látom? Majd írok, izenek. A bundát Veiszék elküldték. Valóságos remek. S a kicsi gyönyörű. Köszönöm. Agnes.“ Csengetett a házmesternek és elküldte vele a levelet.

Aztán maga maradván, lecsavarta a lámpát, lefeküdt a divánra és elkezdett sírni, hangosan, keservesen, mint egy megvert gyerek...

Tizenegy óra után — vacsorára nem tudott enni egyetlen falatot — hirtelen felöltözött, lement, kocsiba ült, hogy megvárja a hugát. Kicsit fáradt és kimerült volt a sírástól. Azon tündökött, mit hazudjon a leánykának, ha az esetleg észre vesz rajta valamit. Egy kis fejfájásról fog panaszkodni, ami már elmúlt,

Jaccuse . . . még ma is hangzik a sírból a nagy francia naturalista világraszóló mondása. Az igazság kihatott a sírból és annak zászlaját Jaurés ragadta kezeibe.

A miniszterelnök Bécsben. Budapesti tudósítónk táviratozza: A politikai állapot változatlan. *Szell* Kálmán miniszterelnök a király előtt csak a parlamenti helyzetről referált, döntés azonban nem történt. Mint a *Kel. Ért.* ma esti kiadásában jelenti, a döntő fordulat csak az indemnitás tárgyalása alkalmával fog bekövetkezni, a mikor az is eldől, bele megy-e a miniszterelnök az ex-lex-be és esetleg átadja-e helyét más kormánynak? Annyi már bizonyos, hogy az indemnítási vitában az első felszólalók *Szell* Kálmán és *Apponyi* Albert gróf lesznek. *Fejérváry* Géza br. honvédelmi miniszter ma este érkezett haza Bécsből Budapestre.

A város közgyűlése.

(Második nap.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, április 9.

A város törvényhatóságának második napi közgyűlése jóval kisebb érdeklődést keltett és jóval kevesebb városatyát gyűjtött össze a közgyűlési terembe, mint a tegnapi nap heves viharai. A padokban csak elszórva ültek a városatyák s ez rendesen annak a jele szokott lenni, hogy a tanács javaslatai simán mennek keresztül. Ellenállás mindazonáltal volt, sőt nem egy tárgynál hosszabb-rövidebb vitaközlés is.

A közgyűlés avval kezdődött, hogy *Kádas* Kálmán főjegyző felolvasta a tegnapi közgyűlés jegyzőkönyvét, amelyet megjegyzés nélkül tudomásul vettek. A tárgyalást a *csatornázási költségekről* szóló szabályrendeletén kezdték, amelyről azt határozták, hogy május elsején életbeléptetik. Kimondta a közgyűlés, hogy a földadó leszállítása iránt felirnak az országgyűlés képviselőházához; *Dömötör* Lászlónak köszönetet és elismerést szavazott a *kenyér-zsurok* kezdeményezése és rendezéseért, s ugyanezt az eljárást tanúsítja az esték közreműködőivel

szemben is. *Somogyi* Gyula dr. tanárnak megengedték, hogy iskolája ezentúl „Aradváros által segélyezett dr. Somogyi Gyula-féle magán felsőbb leányiskola” elnevezést viselhesse.

Adómentességet adott a közgyűlés az *Ott* Gyula, *Dorgovits* Lajos és *Tóth* István által emelt új házakra.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter nem teljesítette a város közönségének azt a kérélmét, hogy az iskolaszék tagjai közül azok, a kik bár rokonsági viszonyban vannak valamely tanítóval, tagjai maradhassanak az iskolaszéknek. A közgyűlés most újabban fölír a kérelem teljesítése érdekében s azt kéri, hogy legfeljebb a szavazati jogot vonja meg a miniszter az ilyen iskolaszéki tagoktól olyan esetekben, ha rokonukról kell határozni, de azt engedje meg, hogy továbbra is iskolaszéki tagok maradjanak.

Az aradi „Osszetartás” szabadkőműves páholy építkezésére szükséges telekért 4000 koronát ajánlott fel a városnak, miután a belügyminiszter a terület ingyenes átadásába nem egyezett bele.

Avarfy Géza szólalt fel a tárgynál. A páholynek kérélmé — ugymond — most másodszor utazott a törvényhatóság asztalára. Mikor legutóbb pénzért akarta a páholy a telket megvenni, a város ingyen adta. Én ezt megappelláltam a miniszterhez.

Szalai Arnold dr.: Rosszul tette!

Avarfy Géza: Az előbb mondta *Kiss* Fránci ur (zajos derűtlenség), hogy a szegény színészek adóját nem engedi el, s a páholynek a közgyűlés odaadta volna ingyen a telket. Konzekvens marad, s nem fogadja el a mostani ajánlatot sem, mert a felajánlott árat keveseli.

Szavazásra kerülvén a dolog, a tanács javaslataira elfogadták az ajánlatot, egyelőre elvileg, mert az átadást illetőleg, szabály szerint, a következő havi közgyűlésen határoznak névszerinti szavazással.

Az esküdték lajstromának megállapítására az összeírási bizottságba kiküldte a közgyűlés *Heitz* Nándort, *Mayer* Miksát, *Marek* Samut, *Szalai* Arnold dr.-t; bizalmi férfiakul kiküldettek: *Avarfy* Ferenc, *Deutsch* Bernát, *Fényes* Dezső, *Kristyóry* János, *Robitzek* Ágoston dr., *Rosenberg* Miksa dr.

A közgyűlésen *Institöris* Kálmán polgármester elnöklése alatt jelen voltak: *Sarlot* Domokos főkapitány, *Varjassy* Lajos polgármester-helyettes, *Kádas* Kálmán főjegyző, *Reicher* Károly főügyész, *Lócs* Rezső tanácsos és *Vannay* Gyula aljegyző.

A törvényhatósági bizottság tagjai közül: *Simay* István, *Salacz* Gyula, *Dániel* Kálmán, *Avarfy* Ferenc, *Domonkos* Lajos, *Bund* Henrik, *Issekutz* László dr., *Révész* Adolf, *Neuman* Adolf Csécsi Imre, *Steiner* Jakab, *Dobiaschy* József, *Staubert* József, *Blaskovits* Antal, *Rieger* Imre, *Urbanyi* Béla, *Tedeschi* Viktor, *Müller* Gyula, *Deutsch* Bernát, *Pekár* Károly, *Bozskik* György, *Maresch* Gyula dr., *Mandl* Vilmos, *Virágh* Lajos, *Vass* Mátyás, *Gebhart* István, *Kotsis* Lajos, *Don* Konstantin, *Sófalvi* György, *Fényes* Dezső, *Csiky* Károly, *Tenner* József, *Reinhardt* Gyula, *Berán* Antal, *Szalai* Arnold dr., *Kis* Ferenc, *Kohn* S. N., *Avarfy* Géza, *Zachariás* Géza, *Angel* István dr., *Edvi* Ilés László, *Szabó* Károly, *Nemess* Zsigmond dr., *Ring* Géza, *Küenyi* János, *Tolnai* János dr., *Tisch* Mór dr., *Opre* Péter dr., *Abrai* Lajos, *Weisz* Sándor, *Heitz* Nándor dr., *Nagy* Sándor dr., *Wallfisch* Armin, *Zikó* János.

TÁVIRATOK.

Lábmosás az udvarnál.

Bécs, április 9. A király a Burgban a szokásos szertartások között elvégezte 12 aggasztánon a nagycsütörtöki lábmosást. A szertartáson jelen voltak a Bécsben időző főhercegek, a kik a nagy oratóriumban gyűltek össze. Ott voltak továbbá a legfőbb udvari és állami méltóságok és a diplomáciai testület tagjai.

Nyugalmozott főparancsnok.

Bécs, április 9. A hivatalos lap közlése szerint a király *Schmidt* Mór altábornagyot, az osztrák honvédség helyettes főparancsnokát saját kérelmére nyugdíjazta és elrendelte, hogy vele ez alkalommal legfelsőbb megelégedését közöljék.

Az angol király utja.

Madrid, április 9. Egy marokkói követség, a mely *Edward* király üdvözlésére Gibraltárra érkezett, arra fogja kérni a királyt, akadályozza meg, hogy angol területről hadi csempészárut vigyenek Marokkóba.

Gibraltár, április 9. *Edward* király itt part-raszált. Megérkezésekor a kormányzó és a hatóságok fogadták. A király a lakosság lelkes

nehogy a gyermek megijedjen. Menet eszébe jutott, hogy nem javította át a gyakorlatokat holnapra. És eszébe jutott még sok más. A folytonos hazudozás, melyben egy idő óta él s amit folyton takargatni kell a huga előtt. Szokása szerint megint számolgatni kezdett, a huga ruhája árával, meg a saját magáéval. Minden egy igen jó, bár nem elsőrangú szabóműhelyből került ki, de úgy kellett feltüntetni, hogy ő maga csinálta. E-ténként, csukott ajtó mögött, míg a huga aludt. Nehéz volt, emberfelelti. De hát sikerült. Még eddig semmit sem sejt a lány. A cseléd jól be van tanítva — még otthonról hozta, becselelt, ragaszkodó, de kissé kapzsi parasztleány, aki őszinte örömet érzett, hogy végre kikapta a bérét. Egy év óta várt rá. Nem kutatta a pénz eredetét. A fő, hogy megvan. De azért némi elérékenyüléssel gondolt a régi gazdjára, aki olyan urilag élt s oly urilag halt meg. Főbelötte magát az napon, hogy a vagyonát elvesztette.

Ha az tudná, hogy a kisasszony lánya . . . A kicsi ülésén összehúzódva tovább számolgatott a leány.

Lakás ötszáz forint. Sok. Csak két szoba, de legalább jó helyen, a Dunához közel. Nem lenet azt a gyereket egy nedves, szűk, udvari lakásba vinni. Megbetegednek. Mosás — havonta husz forint — az ilyesmiben nem lehet takarékoskodni. Koszt — a gyerek szereti a nyalánkságokat, jó hómikát, megszokta hazulról. Cseléd, a tüzelő, a fűszeres, suszer —

S az ő keresménye havonta alig hogy kitesz nyolcvan forintot. Hiába, nem fizetnek jól; ha mégis ő járna el a családokhoz, De

azt nem teszi. Hogy mindenféle furcsa, szellőzetlen szobába leüljön, a gondos, tiszta, egyszerű, de finom keiméből készült ruhájában.

Egy ideig próbálta — amugy. De csakhamar belátta, hogy lehetetlen. Az ékszerait mind eladogatta s a fehérneműt kezdte zálogházba vinni.

A kicsi akkor ferdesarku cipőkben járt és már-már nem bírt tandíjat fizetni a zeneiskolában.

A dolgokon változtatni kellett. És változtatott. Anogy lehetett. Az a férfi még elég finomlelkű és tapintatos. Egyetlen egyszer sem kívánczolt a lakásába, ahol a huga élt. Ezért titkon halás volt neki a lelkében nagyon. Mert a fő a huga. A gyönyörű, fonér, tizenhét éves leány a maga illetlen jóhiszeműségében, tudatlanságában, aki elhitte, hogy minden, amibe a fővárosi élet kerül, kifutja a nénye keresményéből. Szerencsére volt egy pár rongyos kis pör, aminek aktái érintetlenül heverték egy kis névtelen ügyvéd fiókjában. Ezek révén néha haza hozott pár száz forintot.

Kapta. Megnyerte. Holott egy szó sem volt igaz az egészről.

Mindazonáltal jól folytak a dolgok. A kis leány szorgalmasan tanult és hatalmasan fejlődött.

Az iskola igazgatója így szólt hozzá egy vizsgálati előadás alkalmával.

— Meglátja kisasszony, az ön hugából nagy művésznő lesz.

Es azóta ez a gondolat, ez a reménység erősítette őt. Nagy művésznő lesz a kicsi lányból. Unnepelt művésznő. Hangversenyeznek, sok,

sok pénze lesz — és akkor megfordul minden. Valakinek akkor el lehet küldeni egy csomó pénzt utalványon — mint tartozást. A valaki majd beharapja az ajkát, elvörösödik. Es nem tehet semmit. Azaz, hogy egyet mégis. De azt, ha akarta volna, megtehetné volna már régebben. Hogy feleségül vegye. De erre gondolni és neveltség.

A fő, hogy a kicsi átuszta a nyomoruság korszakát, anélkül, hogy a fehér ruhácskája széle beleért volna az iszapba. Az ő elrontott élete? Ejh ki törődik azzal. Vannak célok, a miket csak nagy áldozatok árán lehet elérni. Nos hát ő az áldozat. Es nem bánja. Csak már ott tartának. Csak a gyermek addig észre ne vegyen valamit!

Töprengései közben a házhoz ért, csinos kétemeletes palotához, melynek kivilágított ablakai gunyos felsőbbéggel csillogtak bele a hideg, fekete éjszakába. Odafenn zene volt, táncoltak. Karcsu árnyékok körvonalai vetődtek az elfüggönyözött ablakokra. A leány a kicsiben didergett. Fázott kissé türelmetlen volt. Valamitől félt. Szerette volna már maga mellett látni a hugát, akit egy-egy estére ki kellett bocsátania felügyelete alól, hogy emberek közé küldje, hogy lássák, ismerjék. Nagysokára nyílt a művészi rácsosztu kapu. A kis leány lépett ki rajta. Rögton megismerte. De mögötte egy nagy magas férfi árnyék. Mintha ismerős volna az is . . .

Azok bucsuzkodtak. A férfi — jól látta — lebajolt a kicsi keztyűs kézre és megcsókolta. Kissé hosszasan tartott a kézcsók, semmint egyszerű udvariaskodási ténynek beillt volna.

ovációi között a kormányzó palotájába hajtattott.

A felkelők.

Madrid, április 9. A melilai hírek nagyon ellentmondók. A *Liberal* szerint a marokkóiak hatalmukba kerítették az erődöket. A szultán csapatainak nagy veszteségük volt. A *Heraldo* azt jelenti, hogy a felkelőknek a tegnapi harcban 30 halottjuk és sok sebesültjük volt. A harcot ma folytatták. A morok, a kiknek két ágyújuk van, a melyeket kövekkel töltenek meg, óvakodnak attól, hogy spanyoloktól megszállott pontok irányában löjjenek.

A vásári vámok.

(A város közgyűléséből.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 9

A mai másodnapos közgyűlés egyik, legfőbb vitára okot adó tárgya a *vásári vámok* ismeretes ügye volt. A lapunkban részletesen közölt tervezetet a gazdasági szék és a tanács javaslatával kapcsolatosan terjesztette elő *Varjassy Lajos* tanácsnok. A gazdasági szék az ügynek a napirendről való levételét javasolja; a tanács pedig, hogy adják ki neki tanulmányozásra, de már most határozzák el, miszerint a nagyban, vasuton érkező cikkek vámoztassanak meg. Az ügyszó szók a gazdasági szék javaslatát pártolták s a közgyűlés is ezt tette magáévá.

Edvi-Ilés László szólalt fel először. Osztja a gazdasági szék javaslatát s elvileg sem helyesli, hogy a tanács újabb szabályrendeletet dolgozzon ki. A behozatali vámnak sem Aradon, sem más városban nincs jogosultsága, erre példákat tud. Pozsonyról és Szegedről, melyek más elbírálás alá eső, zárt városok, nem szól; de itt van például *Kolozsvár* és *Nagyvárad*. Az ottani kereskedelmi és iparkamarák hivatalos jelentését idézheti. A kolozsvári jelentés azt mondja, hogy a vámok méltánytalan és nehezen elviselhető terheket rónak az üzletekre. A nagyvárad szerinti a vámok a szabad forgalmat korlátozzák s részben annak okai, hogy a nagy-

A kocsiiban ülő leány idegesen rándult össze. Szerette volna felrántani a kocsi ajtaját és rákiáltani a hugára.

— Gyere már, az Istenért.

Az jött. Lassan. Beült a kocsiba a nénye mellé és égő kis arcát ráfektette annak hideg arcára.

— Oh milyen szép volt — susogta a fülébe, — minden milyen gyönyörű volt!

— Ki volt az a férfi, akivel beszéltél, kérdezte az idősebb kisérték hangon.

A huga egy nevet mondott ki, amibe szinte beleresketett.

— Igen kedves ember, egész este velem foglalkozott — mondta a leány.

Az idősebb mereven ült és lehunyta a szemét.

Majd hirtelen feljött, megragadta a huga karját és erősen magához vonta.

— Mi lett Agnes — mi bajod? kérdezte az ijedten.

— Semmi, semmi — mondta az idősebb — csak megijedtem — arra gondoltam, hogy te — olyan fiatal vagy — és ezek a vadállatok

— ha az egyik — tudom, hogy ez nem lehet — ugy-e nem, kislány, mondd? Nem szeretsz bele egyikbe se? Szegény vagy. Nem vesz el.

Gondold meg! És csak úgy — az szörnyű. Tudod-e? Az a legnagyobb bűn, a legnagyobb szenny. És rád nagyság vár. Nagy jövő. Oh vigyázz!

— Agnes! Mondta a kisebbik és telefutott a két szemé könnyel — milyen csunyákat beszélsz! . . .

váradai vásárok forgalma süllyedt, míg a közeli községeké emelkedett. Az a teoria, hogy ha kevés a közszükséglet fedezésére az adó, hát új adónemekről kell gondoskodni, nem állhat meg, hanem oda kell hatni, hogy a polgárság teherviselő képessége fokoztassék. A nagybani behozatal megadóztatása is sújtja a szegényebb polgárságot, mert hiszen az így behozott cikkek is elapróztatnak s úgy kerülnek a forgalomba. Indítványozza, szólíttassék fel a tanács, hogy a közjólét emelésére dolgozzon ki javaslatot, hogy a kérdéssel foglalkozni lehessen, még pedig ne csak úgy ötletszerűen, mint ma. Nincs a városnak semmiféle munkarendje, sem statisztikája az ilyen kérdések megvilágítására. Bebizonyult ez tegnap is, mikor a tej megadóztatása került napirendre. Végül indítványozza, utasíttassék a tanács oly javaslat előterjesztésére, melynek alapján a jövő közgyűlésen *közgazdasági és közlelmezési bizottságot* választhatnak a közjólét fokozására. Ez a bizottság csináljon munkaprogramot, mert míg ez nincs meg, bármely javaslat elfogadása a levegőbe való ugrás. Ilyen hazardirozásra pedig itt nincs hely. Indítványát határozati javaslat formájában is benyújtja.

Nemess Zsigmond dr.: Indítványozza, hogy a tanács javaslata vétessék le a napirendről, s a közgyűlés a gazdasági szék javaslatát fogadja el.

Kiss Ferenc hosszasan fejtegeti, hogy a vásári vámok az ügyis agyon sanyargatott iparra hoznának újabb terheket. Az iparosság elveszti a megélhetési alapot. A város terhein így nem lehet könnyíteni, hanem egységes pénzügyi politikára, az adósságok konvertálására van szükség. Hozzájárul *Edvi-Ilés László* indítványához.

Institöris Kálmán polgármester: A tanács fontolóra vette a dolgot, mielőtt a tervezetet beterjesztette. Több példát hoz fel, a javaslat indokolására. Felemlíti a csirke- és tojás-kereskedőket, kik óriási mennyiségű tojást vásárolnak össze, s drágaságot idéznek elő. Ezeket például nem lenne méltánytalan megadóztatni. Kijelenti különben, hogy a májusi közgyűlésen előterjesztést tesz, az Aradra történő behozatal pontos és részletes tanulmányozása alapján. Azt hiszi, tervezete még a most fennálló kövezetvámot is le fogja szorítani, s e mellett jóvedelmet hoz a városnak.

Steiner Jakab szerint a polgármester fel fogása téves. A tojás- és csirkevásárlókat megadóztatják eléggé kövezet-vámmal, helypénzzel. S hogy bejönnek Aradra, az nem baj, hiszen ez a forgalom emelése. Pénzt hagynak itt, költenek, előmozdítják az imént hangoztatott közjólétet. Ha vámmal is terhelik őket, megeshetik, hogy valamely közeli községben raktárat állítanak fel. Nem kell az adókat szaporítani, hanem a kiadásokat csökkenteni, mert már itt a tizenkettedik óra.

Institöris Kálmán polgármester kijelenti, hogy *Steiner* nem értette őt. A város közönységét nem akarja terhelni, sőt a kövezet-vámot is szükségtelenné óhajtja tenni. Felemlíti ezután, hogy ha pontos statisztikát akar összeállítani, melynek alapján intézkedni lehetne, úgy azt a jelen tisztviselői kar nem tudja elvégezni, mert hosszú időn át tartó, nagy munkáról van szó.

Végül szavazásra került a dolog. A tanács javaslatát elvetették s elfogadták *Edvi-Ilés László* indítványát, kiegészítve a polgármester előterjesztésével.

Harc a kenyérért.

(Sztrájk mindentelé.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 9

Hollandiában az általános sztrájk, a mely a sztrájkokról szóló törvény megbuktatására irányul, úgy látszik, nem fog sikerülni. A vasutasok nyolcvan százaléka már munkába állt s a más keresetágbeli munkásoknak nincs nagyon harcias kedve. A kamara nem is ijedt meg tőlük, már megszavazta az új törvény első paragrafusát.

Komolyabbnak látszik a *Rómában* ki-tört sztrájk, ott egyszerre álltak ki a munkából a kőművesek, a sütők, a kocsi-sok és a közúti vasúti alkalmazottak. Ez a nagy munkamegszűntetés azért igen veszedelmes, mert *Rómában* a nagyhéten óriási az idegenforgalom s ennek a lebonyolítása feltétlenül szükséges, mert számtalan existencia függ ott az idegenek pénzétől. Ma már itt is javult a helyzet.

Sztrájk van *Bázelben* is, ahol a kőművesek már nem dolgoznak, de valószínűen abba hagyják a munkát más bransbeliek is. A helyzetet nagyon komolynak mondják.

Távirataink itt következnek:

(A németalföldi mozgalmak.)

Amsterdam, április 9. A németalföldi vasutársaság közölte a külföldi vasutagazgatóságokkal, hogy az átmeneti forgalom angol és német áruk részére *Salzbergen* át április 10-én reggel a rendes módon ismét fel fog vétetni.

Amsterdam, április 9. A szocialista párt vezetősége közlése, hogy a pártkongresszust, amelyet husvétkor akartak *Enschede*ben tartani, egyelőre elhalasztották. Minthogy a város 45 kövező-munkást elbocsátott, mert nem akartak azzal az anyaggal dolgozni, amit sztrájk-szegők hoztak, a hat városi szolgálati ág munkásai elhatározták, hogy este gyűlést tartanak és közösséget vállalnak az elbocsátott munkásokkal.

Hága, április 9. A második kamarában a sztrájkellenes törvényjavaslat első cikkének elfogadása előtt a szocialisták a tanácskozás meghiusítása végett házszabály-indítványokat nyújtottak be, amelyeket azonban a kamara elfogadott. A tárgyalás során nagyon izgatott jelenetek játszódtak le. A sztrájkoló vasúti alkalmazottak megbüntetéséről szóló 2 cikk tárgyalásánál a szabadelvű baloldal kijelentette, hogy megszavazza a cikket, mert a vasúti alkalmazottak viszonyainak már megtörtént rendezésével beéri.

Amsterdam, április 9. A városi szolgálatban levő munkások elhatározták, hogy *mától fogva sztrájkolnak*. A helyőrséget valószínűleg legközelebb megerősítik, mert a 4500 főnyi légnység nem elegendő.

(A sztrájk Rómában.)

Róma, április 9. 6 órakor este a *Torre Argentina*-utcában a sztrájkolók összegyűltek, a gyülekezést azonban a rendőrség szétoszlatta. Az este nyugodtan folyt le, a város világitása rendben van. A pékműhelyekben és mészárszékekben katonaság dolgozik. A közbiztonság fenntartására foganatosított rendszabályokat este is fenntartották és az éj folyamán is fennállanak. *Giulitti* belügyminiszter, a ki *Cavourban* villájában időzik, holnap *Rómába* visszatér. Azt hiszik, hogy a sztrájk, mely különben csak részleges, mivel az üzletekben, valamint számos gyárban és műhelyben dolgoznak, holnap, legkésőbb holnapután befejeződik.

Róma, apr. 9. Az éjszaka nyugodtan telt el,

A Rómában levő szocialista képviselők választott bíróság elé akarják terelni a nyomdatulajdonosok és munkásaik ügyét, hogy a sztrájknak mielőbb vége legyen.

Róma, apr. 9. A város a szokott képet mutatta. Csak a bérkocsik nem közlekednek. Az üzleteket reggel kinyitották. A közúti vasuton városi közegek látják el a szolgálatot. Sok gyárban és műhelyben rendszeresen dolgoznak. A Rómában székelő vasúttársaságok munkásai nem akarnak a sztrájkhoz csatlakozni, tehát nem lehet szó általános sztrájkrol.

(Sveleban.)

Bázel, apr. 8. Az itteni építőmunkások között néhány nap óta folyamatban lévő sztrájk, mozgalom komolyabb alakot kezd ölteni. Este a szobafestők, gipszelők és asztalosok egyesületel valamennyi szavazattal kettő ellenében az általános sztrájk mellett foglaltak állást.

A csábító tündér.

(És a sziklaszállás hivatalnok.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, április 9.

Akik jelen voltak ma a büntető járásbíró ságnak azon a tárgyalásán, amelyen Kormányos Ignác magánhivatalnok és Vedress Sándor biztosító ügynök álltak szemben, azok nemcsak azt láthatták, hogy a Putifárné fajtája megmaradt, hanem azt is, hogy Józsefek is akadnak még, akik a csábításnak ellenállnak. S ez nagy megnyugvás ebben a rosszírű világban.

Vedress Sándor karácsonyi szabadságra Sziszekre utazott a szüleiből s magával vitte a feleségét is. Utközben átment az ebédő-kocsiba, a feleségét azonban, aki nem mert me-
netközben kimozdulni, magára hagyta egy ural. Ez Kormányos Ignác volt. Ami ezután történt, azt így beszélte el Kormányos:

— Mikor magam maradtam Vedressnével, egészen elmerültem a nézésébe. Arra gondoltam, ha valamikor megházasodom, én is ilyen nőt szeretnék elvenni. Magatartása finom, természete formás, arcáról a fiatal egészség szépsége, szeméből tisztaság és jószág sugárzik. Mennyire lehet szeretni és tisztelni az ilyen nőt! Szinte meg voltam hatva és áhitatos lélekkel néztem őt. Azután ő észrevette, hogy nézem. Rám emelte a tekintetét ő is és farkasszemet nézett velem. Azután úgy láttam, hogy a nézése már nem olyan szelid, mint előbb volt, hanem, már ki kell mondanom, kihívó volt, hogy ne mondjam, bátorító. Nem akartam binni a szememnek, de meg keletett róla győződnöm, hogy jól látok. Ez elszomorított, fájt, hogy egy csalódtam benne, s úgy elfelejtkeztem magamról és a helyzetről, hogy összetett kézzel kérni kezdtem: Kérem, asszonyom, ne nézzen rám így. Én az imént szentnek néztem, olyan finom, olyan jószágos arca van. Ne rontsa el az áhitatos csodálatomat, legyen olyan, amilyennek látszik. Ekkor megjelent az ajtóban a férj. Mit mondtam az asszonynak, nem hallhatta, s nem is kérdezte. Dühösen berontott a kocsiba, oda-jött hozzám és arculütött.

— S ön mit tett ekkor? — kérdezte a bíró.

— Mit tehettem volna? Nem mondhattam meg, hogy mi történt. Bementem a szomszéd szakaszba, amely üres volt és keserves zokogásra fakadtam. Éreztem, hogy a lelkem mélyén bántottak meg, hogy felejtethetetlen megalázás ért. És miért? Mert arra kértem egy nőt, hogy őrizze meg a méltóságát.

Vedress, aki időközben válópórt indított a felesége ellen, ezeket mondta:

— Mikor az étkező kocsiból visszajövet benéztem a szakaszunkba, láttam, hogy Kormányos ur összetett kézzel kér valamit a feleségtől. Tudtam, hogy az asszony kacér s azt hittem, hogy a panaszos észrevette ezt s talán... tudja Isten, mit kér tőle. Dühösen berontottam s többször arcul ütöttem.

— Miért nem kérdezte meg előbb, hogy miről volt szó közöttük?

— Olyankor nem kérdezősködik az ember. Azt csak nem gondolhattam, hogy arra kéri a feleségemet, maradjon becsületes asszony.

A bíró Vedressnéől is kérdezett egyet-mást. Közben folyton a szép asszonyt és a jámbor Józsefet nézegette. Mikor az asszony kiment, azt mondta a bíró Vedressnek:

— Ön csakugyan nem gondolhatta, hogy a panaszos jó utra akarja téríteni a feleségét?

A megjegyzés gunyos volt s a férj is elmosolyodott. Kormányos érezte, hogy ő itt neveltséges alakká válik s ez a méltatlanság nagyon bántotta.

— Nem tudom, mi a neveltséges abban, amit én tettem, azt tudom azonban, hogy az én helyemben minden tisztességes ember azt tette volna. Akiben erősebb az állat az embernél, cselekedjék indulata szerint, de ne nevesenek azon, akiben az ember erősebb s aki jobban érzi magát a tiszta lelkek közelében, mint a bűnösökében. Nem vagyok hóbortos, szent sem vagyok, s hogy mégis különös, szokatlan alaknak tartanak, az nagyon szomorú, mert nem vagyok több, mint tisztességes.

A bíró most Vedresshez fordult:

— Jelentse ki, hogy sajnálja a történetet s kérjen bocsánatot a panaszosától.

— Megbocsát? — kérdezte Vedress Kormányostól.

— Nem! — felelt ez határozott hangon. — Ön azt hiszi, hogy én neveltséges, gyámoltalan ember vagyok, s hogy mint jó bolond, elfelejttem azt a megalázást? Nem bocsátok meg! Sőt ajánlom, hogy rajtam ne mosolyogjon, mert akkor megmutatom, hogy tudok férfi lenni, ha kell!

A bíró lecsöndesítette a panaszcst és rá akarta bírni, hogy vonja vissza a panaszcst.

— Az olyan nemes gondolkodásu emberhez, mint ön, — mondta a bíró Kormányosnak, — sokkal jobban illik a megbocsátás.

— Tudom, — felelte a panaszos, — de nem lehetek jóindulattal olyan emberekkel szemben, akik a jóindulatért gunyolódással fizetnek. Nem akarok neveltségesé válni csupa jószágból.

— Akkor kimondom az ítéletet.

A bíró becsületsértésért husz korona büntetésre, esetleg két napi elzárásra ítélte Vedresset, aki felebbezett.

Az aradi orvosok és a közegészségügy államosítása.

(Az aradi orvosszövetség ülése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 9.

Régi óhaj s a kormánynak régi ígérete a közegészségügy államosítása. Ennek első része a *községi- és körorvosok államosítása*, úgy látszik, rövid időn belül teljesedésbe megy. A községi- és körorvosok ma is még a legtöbb helyen mostohán vannak díjazva, úgy, hogy sok ilyen állásra pályázó se jelentkezik.

Most azonban a belügyminiszteriumban dolgoznak a közegészségügy államosításának törvényjavaslatán. Az *Országos Orvosszövetség*, miután erre nézve a kormány előreláthatóan meg fogja kérdezni a véleményét, most kérdést intézett a vidéki fiókszövetségekhez, a melyben körülbelül száz pontra nézve kérte a véleményüket a községi- és körorvosok államosításáról.

Az országos orvosszövetség *aradi fiókjának* választmánya tegnap este, *Parecz Gyula dr.* elnöklésével tartott ülésen, beható tárgyalás után hozta meg véleményét a községi- és körorvosok államosításáról.

A határozat legfontosabb része a községi- és körorvosok javadalmazását illeti. Az aradi orvos-szövetség választmányának az volt a véleménye, hogy a községi- és körorvosok a *X. fizetési osztályba soroztassanak*, azaz a járási szolgabírákkal egy javadalmazásban részesüljenek és az osztály három fokozata szerint lépjenek elő.

Az, hogy az államosítás kérdésével most az illetékes szakkörök foglalkoznak, bizonyára

annak közeli bekövetkeztét jelenti, s nincs kétség benne, hogy ha a kérdést helyesen megoldják, a vidék közegészségügyének jelentős szolgálatot tesz és az orvosi kar érdekeit is előmozdítja.

SPORT.

— Az aradi polgári lövészegyesület husvét vasárnapján tartja megnyitó ünnepélyét. Az ünnepély, mely díjlövészettel van egybekötve, délután 2 órakor veszi kezdetét és tart hétfőn is egész nap, míg délután 5 órakor a díjak kiosztásával véget ér. Az egyesület vezetősége ujtásokat hozott be, amennyiben sokak kívánságának engedve, az egyik pisztolytáblát 50 lépés lőtávolságra rendezte be. Felkéri az egyesület a közönséget, hogy úgy az egyesület, mint az általa fenntartott és Nagy Kálmán lövészmeister fáradozásával rendezett ligetet pártfogásában részesítse. A lövészegyesülettel egyidejűleg a tekepálya társaság is megnyitóját tartja.

Sztrájk a közúti vasuton.

(A budapesti bérharc.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 9.

A budapesti közúti vasut alkalmazottai közt kitört sztrájk még mindig tart. A helyzet csak annyiban változott, hogy a sztrájkolók jóval elkeseredettebbek voltak, mint a megelőző napon, miután meggyőződtek róla, hogy az igazgatóság a követeléseik alapján nem hajlandó tárgyalni velük. Elkeseredettek és elszántak a sztrájkolók, készek arra, hogy *kitartanak minden körülmények között*.

A sztrájkolók ma esős, boros napra ébredtek s ezért legtöbben ki nem mozdultak a nagy fedett kerti csarnokból, ahol aludtak. Minden ajtón és bejárón órség állt egész éjjelen át, nehogy valaki a sztrájkanyagát elhagyhassa.

Hét óra felé nagy ribillió támadt a kapu előtt. Egész sereg asszony jött, legtöbbször gyermekeikkel: a sztrájkolók feleségei.

Az asszonynépség már elveszítette bátorságát s azért jöttek, hogy férjeiket rábírák, hagyják ott a sztrájkanyagát s álljanak szolgálatba. A rimánkodó, szomorú asszonyokat nem eresztették be a sztrájkanyagára, nehogy csüggedést vigyenek a táborba. Az asszonyok a késő déli órákig ott áldogáltak az ajtó előtt, de nem bocsátották be őket.

A rendőrséghez híre jött annak, hogy a sztrájkolók állítólag ki akartak menni az utcára, hogy a forgalmat megakadályozzák.

Erre a híre a Mosonyi-utcai rendőrkapitányságon nagyszámu lovas- és gyalogos rendőrt helyeztek készenlétbe, hogy az esetleges zavargásoknak elejét vegyék. Az intézkedésre azonban nem volt szükség, mert a sztrájkolók nyugodtan viselkedtek s eszük ágában se volt tüntetni.

Rogulya rendőrfelügyelő egyébként ma reggel óva intette a sztrájkolókat, hogy a vendéglőből ne menjenek ki az utcára, mert ha semmi mással, hát ezzel kockáztatják mozgalmuk sikerét.

Ma reggel ismét fejenként megolvasták a sztrájkolókat. Nyolcszázkilencvenhatan vannak. Sem tegnap, sem ma nem történt egyezkedési kísérlet a sztrájkolók és az igazgatóság között. Az egyik a másik közeledését várja.

Az igazgatóság álláspontja nem változott. A társaság a sztrájkolókat, ha azonnal szolgálatba állanak, visszafogadja minden megtorlás nélkül valamennyit s ezután hajlandó békés uton az alkalmazottakkal kívánságaik felett tárgyalni. Aki munkába áll, annak nem vonják le a mulasztott napok bérét.

A sztrájkolók egyelőre a várakozás állás pontjára helyezkedtek. Azt mondják, hogy ők már nem mennek az igazgatósághoz tárgyalni, hanem megvárják, míg az igazgatóság hozzájuk jön.

Nagy elkedvetlenedést okoz közöttük az, hogy a kereskedelmi miniszter küldöttségüket tegnap nem fogadta. Ők ugyanis biztosan számítottak arra, hogy a miniszter lesz a közbenjárójuk a társasággal szemben. Abból azonban, hogy a miniszter a küldöttséget más elfoglaltsága miatt nem fogadta, még nem következik az, hogy az ügyekkel most már nem törődik. Arról értesülünk, hogy a miniszter igenis érdeklődik a sztrájk ügye iránt, informáltatja magát és közbe fog lépni küldöttség nélkül is.

Késő éjjel táviratozza tudósítónk: A sztrájkolók délután gyűlést tartottak és ezen elhatározták, hogy nem küldenek küldöttséget Láng Lajos kereskedelemügyi miniszterhez.

A politikai helyzet.

(A gondterhes miniszterelnök. — Bánffy és Széll Kálmán. — Kétféle obstrukció. — Az utolsó szó. — Kormák és formák. — A felelősség. — A függetlenségi párt. — Az isten harcosai. — Akik a háttérben dolgoznak.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 9

A *Neue Freie Presse*, mint nekünk Bécsből táviratozzák, ma is érdekesen foglalkozik a magyar politikai helyzetről. Többek közt ezeket írja:

A négy év alatt, mióta Széll Kálmán áll a magyar kormány élén, sok nehéz ügyet kellett elreferálni az uralkodó előtt, de oly gondteljesen és bánatosan, mint ma, talán még sohasem ment föl a miniszterelnök a Burg lépcsőin. A történelem ironiája, hogy a parlamenti események frappáns módon hasonlítanak azokhoz, melyek 1899. év elején Bánffy bukását idézték elő és hogy a magyar országgyűlést ugyanaz a zavar lepte meg, melyből Széll akkor oly nagy ügyességgel megtalálta a kivezető utat.

Ugy látszik, hogy Széll Kálmán, aki 1899-ben hajlékony ujjakkal csomózta ki a Bánffy által összebogozott csomót és éppen ezért emelkedett a kurulusi székbe, elfelejtette a kicsomózás művészetét, melyre éppen most van nagy szüksége. Az ellenzékhez vezető utat, melyen a képviselőház munkaképességéhez is el lehet jutni, még nem találta meg.

Onként vetődik fel a kérdés, hogy a kibontakozási eszközökben oly gazdag miniszterelnök a saját obstrukciója ellen mért nem alkalmazza azokat a szereket, melyeket oly eredményesen használt a Bánffy-féle obstrukció ellen.

Hiszen az ellenzék azon határozatával, hogy a költségvetési provizóriumot csak az esetben adja meg, ha az ugy nyert időt a költségvetés és a határidőhöz kötött törvényjavaslatok elintézésére fordítja, kendőt lobogtatott, hogy bizony hajlandó lenne egy kompromisszumra és azután az sem bizonyos, hogy evvel már az utolsó szót is kimondotta.

Amde akármilyen hasonló is a jelenlegi obstrukciós harc a maga lefolyásában a Bánffy ellen vezetett obstrukcióhoz, éppoly különböző a lényegre és a mozgató erőkre nézve. Akkor, a mikor a Thun-féle kiegyezési javaslatokról volt szó, nem volt nehéz az ellenzéknek tetsző formulát találni, mert a benne előforduló engedményeket nem a kormány tette az

ellenzéknek, hanem Ausztria-Magyarországnak és Ausztria kénytelen volt vele, mert nem volt sem parlamentje, sem kormánya, mely ebben megakadályozta volna. Most más a hadállás a sakkasztalon.

A magyar kormány a katonai javaslatokért nemcsak a koronának, hanem az osztrák kormánynak is felelősséggel tartozik. Magyarország fensőbbsege minden közös ügyben, melyet oly sokszor és oly mélyen éreztünk, az eddigi tárgyalásokon abban állott, hogy neki megvolt, ami Ausztriának hiányzott, a parlament hozzájárulásának bizonyossága. Ez a tulsúly áll most a kockán, ha a kormány megszalad az ellenzék elől.

Hogy az ellenzék, melynek különben mindig praktikus és egészséges érzéke van mindenhez, ami az állam érdekében történik, most ignorál mindent, ez rámutat arra a pontra is, melyben a mostani és a Bánffy-féle obstrukció különbözik egymástól.

Ez a különbség a vezető-pártban van. Azt a határozatot, hogy az indennitást meg kell akadályozni, mindenesetre a függetlenségi párt hozta, de az előkészítés, a szenirozás más emberek munkája volt, akik most, mikor gomb helyett fejekbe megy a játék, szépen visszavonulnak a háttérbe. Aki az ujonctörvény eileni obstrukciós harcot figyelemmel kísérte, annak nem kerülhette el a figyelmét, hogy a zajos koncertben a prim hegedűn nem Kossuth vagy Barabás, hanem Rakovszky és Zichy János gróf játszott.

Ezek az „Isten harcosai“ voltak, akik hatalmasan belefújtak a szenvedély parázsába és a dualisztikus alkotmányos elvi ellenzőit a közös hadsereg szétválasztása melletti igyekezetben lefőzték. Több mint kilenczede minden deputációnak és petíciónak, melyeket Apponyi gróf sok ünnepelességgel és grandezzaival, de kevés tapintattal és hűséggel ama párt iránt, a melyhez csatlakozott, fogadott, az ő választókerületeiből jöttek, a katolikus néppárt kerületeiből. Es a trón és oltár ezen támaszai, akik minden országban és minden égöv alatt egyformák, ezek az egyedüliek, akik a harc céljaival tisztában vannak.

Pompásnak találták az alkalmat, hogy revansot vegyenek maguknak az egyházpolitikai javaslatokért. Belefújtak a nemzet körébe, mert tudták, hogy a Kossuth-párt kénytelen lesz utánuk fujni, s a számítás helyes volt. Most egyedül a függetlenségi párt van színen, de a kulisszák mögött az ultramontánok állanak és rángatják a drótokat.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Szünet.
Szombat: Szünet.
Vasárnap: Délután: Tündérlak Magyarhonban, tündérrege. Este: A model, operette. (Páratlan bérlet.)
Hétfő: Délután: Csizmás kandúr, bohózat. Este: A model, operette. (Páros bérlet.)
Kedd: Hamlet, tragédia. (Páratlan bérlet.)

A Gyurkovics-leányok.

— Vendégszereplések és búcsúzások. —

Rendkívül érdekes, mondhatni pikáns színházi este volt a mai, melyen Csillag Teréz búcsuzott, Csillag Klárka bemutatkozott. Ternyei és Mariházi isten hozzádot mondtak az aradi közönségnek.

Ha nem Zilahy a színházi direktor, aki ideálisabb szempontokat is ismer, mint a rideg üzleti szempontokat, e sok nem mindennapi eseményt nem egy, hanem négy színházi estére osztja be, és mind a négy meghozta volna az anyagi sikert. Így aztán nem kell csodálkoznunk, hogy a zenekart is ki kellett költöztetni az orchestrumból és ha még egyszer oly nagy lett volna a színház, az is megtelt volna.

Csillag Terézről mit írjunk, amikor az ő istenáldotta tehetségével besugározza Gyurkovics Katinka szerepét? Bármily sok és válogatott jelzőt használjunk játékanak jellemzésére, az mind nem elég annak leírására, amit játéka ma nyújtott. Virágcsokrok, percekig tartó tapsok és sűrű kihívások voltak az elismerés kifejezői.

Csillag Klárka bájos ifjú leányka, kiből a színésztehetség már erősen megnyilatkozik, ki édes anyjától örökölte a magas intelligenciát, és ki végig járja azt az iskolát, melyben a vezetés az édes anya kezében van, annak a művésznőnek kezében, ki szeretettel és odaadással beleheli gyermeke lelkébe a művészi ihlettséget és a megnyilatkozás fenséges titkát. A kis Klárka jeles tanítványa az édes mamának, mert Mici szerepében anyja szellemében játszott és különösen csengő beszédjében, jellegzetes arcjátékában sugárzott a fejlődő tehetség. Micije nem volt rustikus, mint azt vidéki színésznők teszik, hanem pajzán, jókedvű, csintalan és amellettt végtelenül édes, kit meg kell szeretni. A közönségnek nagy élvezete volt a szárnypróbálgatás szemléletében és azt a tudatot nyerte, hogy Csillag Teréznek leányában sok gyönyörűség fog teleni. Virág, taps, kihívás ép úgy, mint fent.

Ternyei és Mariházi Miklós búcsuzása szintén hozzájárult a mai színházi hangulat emeléséhez. Ternyei megkedveltette magát az aradi finyás igényű közönséggel és ez mindent mond, mert a mi közönségünk egy könnyen nem szeret meg oly hévvel színész-embert. Nem viszá a lelkünk, hogy végső búcsuzót mondjunk neki; ő visszajő, vissza kell jönnie és azért csak annyit: a viszontlátásra!

Mariházi egyike volt a legszorgalmasabb, és legambiciozusabb színészeinknek, kinek főérdeme volt, hogy mindig tudta szerepét és minden szerepét nemcsak megtanulta, hanem tanulmányozta is. Ő a Vigszínház deszkáira lép, ahol alkalma lesz magát tovább képeznie, és a színpad nagy erősségévé válni. Azzal búcsuzunk tőle, hogy törekvésében további siker kísérje.
Carolus.

* Zilahy koncessziója. Az országos színészegyesület tanácsa Ditrői Mór elnöklété alatt tegnap folytatódó ülést tartott, melyen a vidéki szinigazgatók koncesszió-kérvényeit intézték el. Koncessziót kapott Zilahy Gyula is, kinek engedélye, mint az összes direktoroké, már színi-kerületekre szól, Zilahyé Aradra és Makóra.

* Ünnepi előadások. Husvét vasárnapján és hétfőn négy előadás lesz. Vasárnap délután fél helyárrakkal a rég nem adott énekes vigjáték *Tündérlak Magyarhonban* kerül színre, a főszerepekben Sz. Karácsonyi Mariska és Békésy Gyulával, este ez idényben először *A model* Supé remek operettje, mely nálunk most premiérszámba megy. A címszerepet Zilahyné S. Vilma éneki. Rendkívül hatásosnak ígérkezik a második felvonásbeli némajáték, melyben Zilahyné modellt áll. Az ő páratlan énekművésze előre is nagy sikert biztosít az operettnek. A darab másik főszereplője Rózsa Lili, a második felvonásban nagy balettet táncol. J. Pajor Agnes is fényes szerephez jutott a darabban, az operett egyik kimagasló énekrésze az tercett, a mit a három női szereplő énekel: A férfiak közül játszanak B. Szabó, Befeczy, Füredi,

Sarkadi. Hétfőn délután félárakkal kerül színre a *Csizmás kandur*, Komor Gyula kitűnő bohózata, melyhez a zenét Orbán Arpád írta. A darabban a társulat minden tagja játszik, a szabóműhelyben most lázasan dolgoznak a szükséges új ruhák, hogy mielőbb készen legyenek. Hétfőn este rendes bérletfolyamban másodszer került színre *A model* fényes kiállításban.

* Csiky László, az aradi színház hősszerelmese, mint már írtuk, színigazgató lesz: megkapta a székesfehérvári színházat. Az ottani színügyi bizottság utasította Csikyt, hogy három nap alatt igazolja azt, hogy a színigazgatói engedélyt az országos tanácstól ki fogja eszközölni. Végleg csak ez igazolás bemutatása után fogják Csikyt a színház igazgatásával megbízni.

A pécsi kadétok.

(A vizsgálatot folytatják.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 9.

A pécsi hadapródiskolában történt *Gotterhalte* botrány még mindig a megbeszélés tárgyát képezi. Azt jelenti ma a táviró, hogy a növendékek ellen, dacára, hogy azok ártatlansága kiderült, *nem fogják megszüntetni a vizsgálatot*, mert azt csak ideiglenesen függesztették fel és husvét után újból folytatják.

Az intézetből eltávolított növendékek osztályozási bizonyítványt kaptak, melyben meg van említve, hogy *nem kielégítő magaviselet miatt* bocsátották el őket. Poppel Kálmán, a kiugysozón első volt előmenetel és magaviselet dolgában a negyedéves növendékek közt s a ki szintén áldozatul esett a március 15-iki aférnek, ma egyik budapesti laphoz levelet írt, melyben elmondja, hogy a februári negyedzárlatkor kitűnő bizonyítva volt s magaviselet tekintetében is jónak volt osztályozva s csak a március 27-én tartott tanári konferencián kapott a magaviseletből „nem kielégítő” jegyet, állítólag azért, mert ő mondotta volna, hogy írják meg a március 15-én történt eseményeket egy ellenzéki képviselőnek, a ki majd e miatt a Házban interpellálni fog.

A negyedéves hadapródiskolai növendékeket a husvét szünetére még is csak hazabocsátották. A századparancsnok azonban szigorúan rájuk parancsoit, hogy az intézetben történt dolgokról senkivel, *még hozzátartozóikkal se beszéljenek*, az eltávolított növendékekkel pedig egyáltalán ne álljanak szóba.

Sorsich őrnagy, az iskola parancsnoka, a mint mondják, nagy horvát-barát. A növendékekkel rendkívül szigorúan bánik. A növendékek és altisztek közt spicliket tart, kik egymásra és a tanárookra árulkodnak. A negyedévesek századparancsnoka, Bittó százados is kemény ember. A hadapródok egymás közt *Metternich*-nek hívják. Indokolatlan szigora miatt az elmúlt félévben *hat növendék lépett ki az intézetből*.

Petőfi Sándorról csak azt tanítják a pécsi hadapródoknak, hogy hazafias szellemű poéta volt. Szabadságharcunk eseményein egyszerűen keresztülsiklanak a történelmi órákon. Annál körülményesebben foglaloznak *Jellasich* bánal, kiről a részükre írott történelmi könyv több oldalon át emlékezik meg. Az *aradi vértanúkról* egyetlen szó sincs ebben a könyvben.

A növendékek a történelmi órákon egy táblára fel szokták írni az azon napra vonatkozó történelmi eseményeket. Március 15-én üresen hagyták a táblát, csak a dátumot írták fel és ünnepi keretet rajzoltak köréje. A történelem tanára ezt meglátva, így szólt hozzájuk:

— Fiúk, töröljétek le, a mit a táblára rajzoltatok, *érzelmeiteket pedig tartsátok titokban, azt itt nem szabad nyilvánítani* . . .

Mint most kitudódott, március 15-én a *Gotterhalte*-t nemcsak a pécsi hadapródiskolában, de a *budapesti Ludovikában is énekelletni akarták a növendékekkel*. A növendékek a gyűlölt dalt suttogva, kelletlenül énekeltek s e miatt *töb-eket közülök megdorgáltak*.

A nagy hét babonái.

(*Furcsa népszokások.*)

Arad, április 9.

A nagy hét egyes napjaihoz külön-külön babonák fűződnek. A székely azt tartja, hogy ha nagyszerdán tűz üt ki valahol, azt a gonosz lelkek gyújtják meg, mert e napon egész hatalmukat kifejtethetik. Ha égi háberu van e napon, az egész év terméketlen lesz. Sokhelyt a legény nagypénteken denevért fog, azt egy új csuporba zárja s a földbe ássa. Nagyszombaton föltámadáskor való harangozáskor kiássa a fazekat és összetöri. Ha ebből egy cserépdarabot egy leánynak a szoknyájára dob, az szerelmes lesz belé.

Nagycsütörtökön valami zöldséget kell enni, akkor az egész éven át egészséges marad. Sokhelyt e napon a marháknak is zöld galyat adnak enni, hogy betegség ne érje. E naptól kezdve egész husvétig nem jó a lovat takarítani, mert egész éven át sevány lesz. Sokhelyt e napon összegyűlnek a leányok és annyi zsiros galuskát készítenek, ahányan vannak. Egy macskát kiéheztetnek és nagyszombaton a galuskára bocsájtják. Akiét először megkapja a macska, az férjhez megy abban az évben.

Nagycsütörtök és nagypéntek a kincésők nagy napjai. A kincéseket őrző szellemek e napokon elhagyják kincseiket, a rejtett bejáratok megnyílnak és az ember megrakodhatik kincscsel. Aki nagycsütörtök hajnalán kimegy a temetőbe s ott valamely sirra leülve, egész estig egy tükörbe néz, abban egy lángot fog megpillantani. Az évben biztosan valami rejtett kincsre fog bukkanni.

Néhol nagypénteken este a család minden tagja foghagymát rág, hogy a boszorkányokat távol tartsák maguktól. E nap éjjelétjében a halottak is ekvetlenül haza látogatnak néhány percre s szétnéznek, hogy minden rendben van-e. Egyes vidékeken első harangszóra vagy kereplésre megrázzák a gyümölcsfákat, hogy bő termés legyen. Sokhelyt e napon vetik a mákot és tisztítják a méheket.

Nagypénteken rendszeren szeles idő van, mert akkor táncolnak a levegőben a szellemek. Ha e napon eső esik, szépek lesznek a vetések és a fejős állatok jól tejelnek. Nagypénteken a jövendőbeli hitestársat is meglehet látni. Aki e nap délelőttjén kezében egy kevés lisztet és sót gyur léstává, azt megsüti és harangozáskor vagy kerepléskor háromrésze harapja s magával a templomba viszi, aztán éjjelre a párnája alá teszi, az megálmodja a jövendőbelijét. Ha a legény nagypénteken éjjelkor háromszor háza körül fut, aztán a temetőbe megy s lábai közt hátra néz, meglátja jövendőbeli feleségét.

Ha nagyszombati sütéskor láng csap ki s háromszor megkerüli a kemencét, imádkozni kell, mert különben a láng a háztetőre száll. Nagyszombaton, mikor a harangok megszólalnak, megmosdik a leány, hogy ne legyen szeplős. Aki nagyon szeplős, menjen e napon a templomba s szentelt vízbe mártva kezét, törölje végig az arcát, akkor elmúlik a szeplő.

Az aradi színészek adója.

(A város közgyűléséből.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 9.

A közgyűlés komoly tárgyalásaiba ma délután egy kis élénkséget hozott az aradi színészek adóelengedési kérvényének tárgyalása. Nem mintha a kérelem, vagy a tárgy nem lett volna komoly, de mint hogy a színészekről s különösen a színésznőkről volt szó, — hát nem volt nehéz a városatyáknak egy kicsit extemporizálni. Már tudniillik csak szavakkal, miután a kérelmet a jó hangulat dacára sem teljesítették.

Az aradi Nemzeti Színház tagjai ugyanis kérvényt nyújtottak be Aradváros tanácsához, melyben azt kérelmezik, hogy a *községi adó alól mentessenek fel*. Kérelmük indoklásában előadják, hogy fizetésük ötven százalékát a színház ruházkodásra kénytelenek fordítani és a gázi megmaradó másik fele meg alig elég a nyomoruságos tengődésre. Egy másik indokuk pedig az, hogy ha a magyar államvasut hivatalnokainak elengedték a községi adót, hát ők talán szintén megérdemelnék ezt a kedvezményt, már csak azért is, mert ők e városban kulturmissziót teljesítenek. A tanács a kérelem elutasítását javasolja.

Nemess Zsigmond dr. pártolta a színészek kérelmét. Az a pénz, amit a város a színészek-től adóban beszed, alig 360 korona, nem olyan nagy összeg tehát, amit elvesztene.

A felszólalók közül legmelegebben pártolta a szegény színészek kérelmét Simay István, aki valahányszor emberbaráti dolgokról van szó, mindannyiszor sikra száll az ő jóságos gondolkodásával megvédeni a támogatást kérő.

— Engedelmet kérek — mondta Simay bácsi, — ha én is hozzá szólok a tárgyhöz, de úgy érzem, hogy ennek a kérelemnek helyt kell adni, már humánus szempontból. Mondok egy példát, ami bizonyára engedékennyé teszi még Steiner Jakabot is, a nagy spórolót. (Derűtség.) Van a színészeink között, akinek kevés fizetéséből nyolc gyermeket kell nevelni . . .

Avarfy Ferenc: Az elég csapás!

Simay István: No és ezen felül még adóval is megterhelik szegényt. Meantsük fel őket a teher alól.

Avarfy Ferenc: Ugy sem fizetik meg, kár volna fölmenteni.

Simay István: No Franci, én soha se beszéltem bele a beszédedbe, de ezután mindig közbeszólok, ha beszélsz! Azután meg ne tessék elfelejteni, hogy ezek a mi derék színészeink maguk öltözködnek, maguknak kell beszerezni a drága ruhákat, különösen a színésznők. Itt van például egy darab . . . Hogy is hívják azt a darabot, amit most oly nagy háttással adtak?

Virág Lajos: Bob herceg!

Simay: Az a — Bob herceg! Hát kérem, megnéztem én azt itt Aradon négyszer és most mikor Pesten jártam, ott is megnéztem. Nem dicsekvésből mondom. Hát kérem összehasonlítottam a budapesti előadást az aradival és mondhatom, hogy a *Rózsa* Lili ruhái . . .

Egy hang: No nézd az öreg! (Derűtség.)

Simay: Igen a ruhái, sokkal szebbek és finomabbak, mint Fedák Sárié. Bizony ez pénzbe kerül, ezt a gázsijukból kell nekik kifizetni, azért hát ne terheljük meg őket még az adóval is, és engedjük el nekik nagylelkűen.

Avarfy Géza szintén a kérelem teljesítése mellett szót, Kiss Ferenc ellenben a tanács elutasító javaslatát támogatta. Végül a képviselők felállással szavaztak s a többség a kérelmet elutasította.

HIREK.

Az árvaszéki ülnöki állás.

— A választás és a pályázók. —

Arad, április 9.

A város mai közgyűlése fölhatalmazást adott *Institoris* Kálmán polgármesternek arra, hogy a megüresedett árvaszéki ülnöki állásra hirdessen pályázatot, még pedig akként, hogy az állás a május havi közgyűlésen betölthető legyen. Hogy a választás a legközelebbi közgyűlésen ejtessék meg, azt a törvény írja elő.

Evvel kapcsolatban megemlítjük, hogy az állásra eddigelé csupán egy biztos pályázó van, aki a megválasztás jelé a legtöbb kilátással is néz s ez *Joó Béla* községi bíró, ebben az állásában is *Vertán* Oszkár dr. utódja. A város azon tisztviselői közül, akik az ülnöki állásra aspirálhatnának, egyedül 5 bir az előirt jogtudományi képesítéssel, ebben a tekintetben tehát versenytárs nélkül fog állani, miután az ülnöki álláshoz az államtudományi képesítés nem elegendő. A községi bíróságra már több pályázó lesz s ezek előreláthatólag: *Zubor* Andor és *Marosi* Miklós fogalmazók, *Bedő* Árpád dr. rendőrhadnagy és *Sztojka* József számtiszt.

Abban az esetben, ha a községi bírói állásra fogalmazót választanak meg, úgy *Bedő* Árpád dr. pályázik a fogalmazói állásra s ez esetben helyébe rendőrhadnagyot kell választani, aki viszont a segédtiszték közül fog kikerülni. Itt a pályázók valószínűleg *Masztig* Emil, *Rimanóczy* Zsigmond és *Videky* Gusztáv lesznek, akik a legrégibb segédtisztjei a rendőrségnek.

A város tisztviselői erősen biznak abban, hogy az ülnöki állás betöltése akként fog megtörténni, hogy ezáltal a többiek fokozatos előlépése is bekövetkezik. Ugy hírlik ugyan, hogy az ülnöki állásra a törvényhatósági bizottság egy ügyvéd-tagja is pályázik, de míg egyrészt ennek megválasztása — a város egy régi, szorgalmas és népszerű tisztviselőjével állván szemközt — nem valószínű, addig másrészt nemcsak méltányos nem volna a törvényhatóság részéről, hogy egy idegen embert hozzon be az állásra, mikor arra a városnak jogosan aspiráló s megfelelő képesítéssel bíró tisztviselője van, hanem utját vágná evvel a többi öthat tisztviselő előhaladásának is, ami természetesen éppenséggel nem volna a hivatali buzgalom és érdem elismerése.

Harc a bűz ellen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 9.

A város közgyűlésének első napján tárgyalták a szalmaanyaggyár egészségrontó illatának ügyét, amelyre nézve elhatározták, hogy erőlyesen megsürgetik a kereskedelmi és belügyminisztérium szakértőinek véleményét.

A bűz ellen, amint utólag hírlik, a szalmaanyaggyár most újabb védekezést próbál meg a bűz ártalmatlanná tételére. A bűzt terjesztő gáz megvizsgálására annak idején, amint ismeretes, *Telbisz* György aradi főreáliskolai tanárt kérték fel, akinek az volt a véleménye, hogy a gáz a tökéletes elégetés által tehető csak ártalmatlanná.

Gerster Miklós kir. iparfelügyelő és *Frank* Odón dr. egészségügyi felügyelő, akik a kereskedelmi és a belügyminiszter megbízásából Aradon jártak, — amint értesülünk — ugyanolyan szakvéleményt hoztak, s előterjesztést tettek a kereskedelmi miniszternek, hogy az utasítsa a gyárat, hogy ily célra szolgáló égető kemencét szerezzen be.

A gyár vezetősége nem várta be ezen in-

tézkedést, hanem már megrendelt egy *Siemens-féle gázegető* szerkezetet, s azzal próbát tesz.

Hogy ezután megszabadul-e a város a sokat panaszolt illattól, s Aradnak megszűnik-e ez a hiressége, egész bizonyossággal bajos megjövedölni. A gáz elégetésével már próbát tett a gyár, de nem érte el a célt, lehet, hogy az újabb kemence egészen megsűti a gyárnak illatos ördögét.

— **Magypéntek.** Imádság zsong a szivünkben s szent hangzatok töltik be a levegőt. A virágvasárnap lelkes hozsannája után *Jeremiás* próféta megrázó siralmi csalmak könyűt a szemünkbe. A megváltás tragédiájának jelenetel egyenkint vonulnak föl az ábitatos emlékezésnek szinpadára. Ah, szépek, páratlanul szépek a katolikus egyháznak örömei és bánatai, viasságát és szomorúságát egyformán bámulatos tökéletességgel kifejező szertartásai. Halotti gyász ül most a templomokon. A képek letakarva, az oltárok megfosztva ékességüktől. A csemetyűk, a harangok nyelve néma, s a kóruson nem bug az orgona. Csak a királyi dalnok töredelmes zsoltárait suttogják az imádkozó ajkak, csak a lamentációk mélabus danája csendül meg a tömjénfüstös boltívek alatt. A szentély misztikus félhomályában lassankint minden gyertya kialszik, csak egy marad égve, a *Jézus Krisztusé*, aki azt mondá magáról, hogy ő a világ világossága. Tudjuk jól, hogy *Krisztus* föl fog támadni, de azért koporsójánál térdelve, mélységes zokogás fullasztja keblünket. Siratjuk a nemest, a jót, a szépet, amely fölött a nemtelen, a gonosz diadalmaskodni lát, szik, siratjuk a letiport igazat, hogy annál inkább ujjongjuk, ha majd ismét lábra áll s magasan lobogtatja győzelmi zászlaját...

— **József Ágost főherceg,** feleségével *Augusta* főhercegnővel ma délután 2 órakor Bécsbe utazott s onnan húsvét második napján tér vissza fővárosba.

— **Lábmosás a Mátyás-templomban.** A budavári koronázó Mátyás-templomban nagy ünnepek közt ma délelőtt ment végbe a lábmosás szertartása. A templom már kora reggel megtelt nagy és diszes közönséggel. A főszentély királyi oratoriumában foglalt helyet *József Ferenc* főherceg. *József Ágost* főherceg tíz éves fia, aki nevelőjével *Schramm* főhadnaggyal a nagyhat valamenynyi ájtatosságán részt vesz. A főszentély előtt ültek a Budaváros elagott szegény polgáraiból kiválogatott „apostolok”, akik a mai ünnepi alkalommal a hercegprimástól vadonat új ruhát és egy-egy zacskó ezüst pénzt kaptak. Pont kilenc órakor érkezett a templomba *Vaszary* Kolos bíboros hercegprimás képviselőjében *dr. Kohl* Medárd püspök és udvari papok kíséretében. A papság élén *dr. Nemes* Antal budavári apátplébános fogadta a püspököt, aki ezután ünnepi miszt pontifikált, melynek befejeztével elvégezte a lábmosás szertartását. A templomi ének és zenekar közben húsvéti énekeket adott elő. Misa után az oltári szentséget a loretói kápolnába vitték és az oltárokat ékességeiktől megfosztották. Délután *Jeremiás* próféta siralmi rekesztették be az ünnepet.

— **Kövér Gábor emléke.** A város mai közgyűlésén tett jelentést a tanács *Kövér* Gábornak, a Baross-park megalapítójának emléke ügyében. Az emlékoszlop tervét *Jankó* Gyula fa- és fémpariskolai tanár készítette el. Az oszlop két és fél méter magas lesz, sósuti kőből készül, kararai márványból való táblával, melyen a felírás lesz. Az anyag és a munka 750 koronába kerül. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette.

— **A vízvezetéki társulat közgyűlése.** Az aradi vízvezetéki művek részvénytársasága hetedik évi rendes közgyűlését az *Aradi első takarékpénztár* dísztermében f. hó 26-án délelőtt 10 órakor tartja meg.

— **Ismét merénylet-hír.** Mióta az angol király uton van, már a második merénylet-hír érkezik fölöle. Ma azt táviratozzák *Lisszabonból*, hogy az *Edward* király kíséretében levő detektívek veszedelmes anarchistát tartóztattak le *Bowban* *Alfonz herceg* szolgájának személyében. A szolga az operai diszelőadás alkalmával tervezett az angol király ellen merényletet, a kivitelben azonban szerencsére megakadályozták.

— **Kinevezés a halál után.** A napokban temették el *Bauer* Istvánt, az aradi kir. adóhivatal fiatal gyakornokát, a ki rövid szenvedés után meghalt. A szorgalmas lehetséges fiatal ember éppen előléptetés előtt és csak, mikor a halál elragadta s így adótisztte való kinevezését nem érthette meg. A kinevezés ma közli a hivatalos lap, mikor *Bauer* István már a sirban pihen s nem vehet tudomást arról, hogy szorgalmának, törekvésének meg van a gyümölcse. A hivatalos lap közlése egyenként így hangzik:

A m. kir. pénzügyminiszter a nagykanizsai m. kir. adóhivatalhoz *Bauer* István aradi adóhivatali gyakornokot adótisztte ideiglenes minőségben kinevezte.

— **A makó-vásárhelyi vasut megnyitása** A hódmező-vásárhely—makói vasut megnyitása kedden, e hó 21-én lesz. A bejárás a kereskedelmi minisztérium képviselőjében *Ney* Ferenc főfelügyelő és *Tárnoky* műszaki tanácsos vesznek részt. A bájárára Hódmezővásárhelyről indulnak el.

— **Istentisztelet a zsinagógában.** A zsinagógai templomelőjáróság közhírré teszi a híveknek, hogy a péntek esti, továbbá a pésszach-esti istentiszteletet fél 7 órakor kezdődnek. A szombati d. e. Muszaf-istentisztelet, tekintve a pésszach-ünnep előtti napra, kivételesen fél 9 órakor és végre pésszach első napján, azaz vasárnap és hétfőn a délelőtti Muszaf-ima 9 órakor fog kezdődni.

— **A húsvét.** Keresztények és zsidók az idén egyidőben ünneplik húsvét ünnepét. Húsvét napján kezdődik a zsidók nyolcnapos pésszah ünnepe is. A keresztény és zsidó ünnep idejének ilyen egybeesése utoljára 1825-ben fordult elő és ebben az évszázadban még négyszer fog megtörténni. 1923-ban (április 1), 1937-ben (április 17), 1954-ben (április 18.) és 1981-ben (április 19.)

— **Folt a napon.** *Meteor* írja a következőket: Azon folt, amely most fordult át hozzánk, eddig elég tisztán látszott és inkább szétszakadozott, sem mint tömörült, aminek folytán légkörünk hidegebb alapjellegét enyhítette, sőt napközben elég meleg is tette. Ma már kezd homályosulni, tömörülés ugyan még nem vehető rajta észre, de jobban nem is szakadozik, ami azt mutatja, hogy válaszon van, amikövetőleg a tömörülés és eltűnés fog követni, ami pedig légkörünkre ismét lehűlést, nekünk pedig szelet vagy csapadékot jelent, tehát változatos időjárást. Ez, mint azt már jeleztem is, az ünnepekre nem hoz nekünk állandó jó időt, hanem mint azt a csomópontok mutatják, változatos. Különösen a 11-iki csomópont hatása ilyen, mikor e kevés esőjű, száraz jellegű időjárás is véget érhet, mert e nap erős jellegű csomópont.

— **Új katonai főreáliskola.** Budapestről táviratozzák: Irányadó körökben azt tervezik, hogy *Kismártonban* katonai főreáliskolát fognak felállítani.

— **Doktorrá avatás.** *Spitz* Lipót aradi ügyvédjelöltet e hó 4-én avatták a kolozsvári tudomány-egyetemen a jogtudományok doktorává.

— **Izgalmas pap-választás.** *Kisoda* községben ma román pap-választást akartak tartani, a választók féktelen viselkedése azonban — mint tudósítónk táviratozza, — megakadályozta a választás lefolyását. A lelkészi állásra pályázott *Putis* Traján temesvári lelkész is, aki személyesen elment *Kisodára* s ott a néphez be-

Handwritten notes and signatures at the bottom of the page, including numbers like 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200.

széket mondott. Eközben felemlitette azt is, hogy öt magyar szellemben nevelték s jó hazafinak tartja magát. A jelölt ezen szavaira olyan zavargás keletkezett a választók között, hogy a választást vezető elnök is csak rendőri fedezet mellett menekülhetett a választás színhelyéről. Ilyenformán természetesen a választást felfüggesztették.

— **A szász trónörökös nem nőül.** Jelentetük már a vatikáni körökből elterjedt azon hírt, hogy a szász király bizalmas embere utján lépéseket tett a pápánál a trónörökös házasságának megsemmisítése végett. Drezdából most ezt a hírt ismét megcáfolják, még pedig a leghatározottabb formában. A trónörökös állítólag több ízben határozottan kijelentette, hogy *nem fog másodszor nősülni.*

Drezdából táviratozzák: *Lujza hercegnő késznek nyilatkozott a kolostorba visszavonulni.* A házasság érvénytelenítésére történt kísérleteket abbahagyták.

— **Az aradi adventisták.** Aradon új vallásfelekezet alakult: az *adventisták szektiája*, mely a Rákóczi-utca 27. szám alatti imaházban szokott összegyűlekezni. Ott tart nekik bibliai tanításokat *Huenergardt* János predikátor. Az adventisták megünneplik a küszöbön álló husvétot is, melyre vonatkozólag a predikátor az alábbi értesítés közlésére kérte meg lapunkat:

Az ünnepnapok alkalmával nagy bibliai tanítások fognak tartatni az adventisták imaházában, (Rákóczi-utca 27. sz. alatt) és pedig következő sorrendben: Nagypénteken délelőtt 9 órakor és este 7/8 órakor. Vasárnap délután 4 órakor és este 7/8 órakor. A beszédek tárgyai igen fontosak lesznek. A istentiszteletekben akárki részt vehet. Mindenkit szívesen látunk.

— **A szegszárdi sikkasztás.** *Szell* Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter, ma döntött az *Antal*-féle szegszárdi sikkasztási ügyben. A sikkasztás a városi főpénztárnál tudvalevőleg 1901. nyarán történt s annak felfedezése után *Antal* Ferenc agyonlőtte magát. A belügyminiszter a volt alszámvevőt hivatalvesztéssel sújtotta, több tisztviselőre pedig nagyobb pénzbírságot rótt, azonfelül a vagyoni felelősséget is kimondotta rájuk.

— **Egy urinő rémtette.** *Bécsben* — mint lapunknak táviratozzák — ma megdöbbentő eset történt. *Schweiger* Adolf postafőfelügyelő fiatal neje hirtelen ördület tört ki s revolvert ragadva, *agyonlőtte négy éves leánykáját*, aki előtte vidáman játszadozott. Mikor a dörrenés zajára a házbeliiek a szobába siettek, a gyilkos anya apatikusan bámult a véres holttestre.

— **Uj román pénzintézet Temesvárott.** A hazafiasan gondolkodó délvideki románok egy új pénzintézet létesítésének tervével foglalkoznak. Az új intézet teljesen kizárná a politikai működést és tisztán csak közgazdasági hivatását tartaná szem előtt. Elnöknek *Gáll* József dr. főrendiházi tagot akarják megnevezni.

— **Halálozás.** *Tanfi* Károly nyug. állami gyógyszerész, az aradi gyermekmenhely gondnoka. 67 éves korában elhunyt.

— **Az ujszentannai gyilkosság tettese.** Ma került kézre hosszú nyomozás után az a gyilkos, aki *Schwarz* János ujszentannai földesgazdát revolverével agyonlőtte. A csendőrség *Bugy* Vencel őszentannai földműves személyében kipuhatolta a gyilkost. Ma le is tartóztatták. Előbb házmotózást tartottak nála és ez alkalommal egy kis kamrában elásva megtalálták a revolverét, melybe a meggyilkolt *Schwarz*ban talált golyó teljesen beleillik. *Bugy* tagadja ugyan a gyilkosságot, de annyira gyanu merült fel ellene, hogy le kellett tartóztatni.

— **Elkobozott naptár.** Tegnap délután a nagy-szebeni törvényszék vizsgálóbírája *Preineszberger* ügyészszel és rendőri kísérettel megjelent a nagy-szebeni *Tribuna* könyvkereskedésében és ott az ezen évi *Népnaptár* összes példányait elkobozták. A naptárban közölve van *Janku* Avram életrajza és ebben az ügyészszeg állam elleni izgatást talált.

— **Szerbia a lapok ellen.** *Belgrádból* táviratozzák: Mint hogy a most érvényben levő sajtótörvény a szerkesztőktől 5000 franknyi óvadékot és kellő képzettség igazolását követeli, előreíthatólag néhány Belgrádban megjelenő napilap meg fog szünni. A volt államtanácsosokat legközelebb nyugdíjazták.

— **Betörő katona.** *Temesvárról* jelentik: Az elmúlt héten nagy szenzációt keltett a belváros egyik leforgalmasabb utcájában levő trafik kirablása. A vizsgálat megindult, de nem vezetett eredményre. Tegnap végre sikerült elfogni a betörőt egy katona személyében. *Baier* András, a 7-ik műszaki csapat közlegénye nagyobb mennyiségű levélbélyeget kínált megvételre egy gyárvárosi kereskedőnek. Az illető bele is ment az üzletbe, titkon azonban értesítette a bélyegkínálatról a rendőrséget. A rendőrség emberei a főkapitánnyal erre megjelentek a kaszárnyában és a térparancsnoktól a katona előállítását kérték, ami meg is történt. *Baier* tagadta a betöréses rablást és azt mondta, hogy az eladott bélyegeket az utcán egy borítékban találta. Mikor azonban holmiját át akarták kutatni, beismerő vallomást tett. A rablott holmik csaknem hiánytalanul találták meg részint *Baier* ládájában, részint az istállóban a szalma közé rejtve. A betörő katonát rögtön a fogházba kísérték.

— **Gyilkosság egy krajcár miatt.** *Simontornyáról* távirják lapunknak, hogy ottan *Fekete* Mihály 19 éves földmives *András* nevű öcsesét agyonverte egy baltával. A fiu bátyjától egy krajcárt esent el és ezért ölte meg. A gyilkost letartóztatták.

— **Elkeresztelt mohamedánok.** *Stadler* szerajevói püspök ellen tudvalevőleg vizsgálat van folyamatban, mert a püspök egy mohamedán nőt és annak három gyermekét erőszakkal átterítette a keresztény hitre. A nő és gyermekei azóta eltűntek, nem találták őket sehol. Szerajevóból ma azt telegrafálják, hogy az anyát és három gyermekét a püspök egyik mezei birtokán elrejtve megtalálták. Rendőri fedezettel vitték el onnét őket.

— **Megbírságotl utazó.** Egy ismeretes belügyminiszteri rendelet értelmében iparosok nem gyűjthetnek megrendeléseket olyan város területén, ahol nem illetékesek. Ezt az intézkedést igyekezett kijátszani egy fővárosi szabó cég: *Spitz* Bernát, amelynek képviselőjében *Grünberger* Dezső utazó Szegeden megrendeléseket gyűjtött. A dolgot bejelentették a kihágási bíróságnak, amely 8 napi elzárásra és 50 korona pénzbüntetésre ítélte az utazót.

— **Öngyilkos tisztviselő.** *Szatmárról* táviratozzák: *Berghoffer* István itteni takarékpénztári főkönyvelő ma szíven lölte magát és szörnyet halt. Tettének oka gyógyíthatatlan betegség. Az öngyilkos főkönyvelő nagyszámú családot hagyott hátra.

— **A rabkatona szökése.** Tegnap délután egy rabkatona szökött meg Nagyváradról, vakmerő és furfangos módon. A szökésnek több tanuja is volt. A dezertor: *Mondruce* Sándor cigány-származású közlegény már egyszer megszökött a nagyváradi honvédegyalozszertől. Elfogták nemsokára és azóta raboskodott. Uglát-szik, régóta foglalkozott a szökés tervével, mert felhasználta az első kínálkozó alkalmat. Tegnap katonai őrizettel a Széchenyi-téri városháza melletti katonai raktárba vitték dolgozni *Mondruce*-t. Délután 3 órakor őrzője rövid távollétét felhasználta, felmászott a raktár tetejére és végigszaladva rajta, a városház előtti lévő kertbe ugrott. Onnan azután villámgyorsan kiszaladt és a városliget felé szaladt, ahol eltűnt. A szökést több városi tisztviselő látta, de csak akkor tudták meg az okot, mikor az őrizet a városház udvarán kereste a szökevényt. *Mondruce*

keresésére erős katonai járőr indult el. A szökevény Bihar községbe való és azt hiszik, hogy oda szökött.

— **Megszökött uzsorások.** A bécsi rendőrség táviratilag értesítette a budapesti rendőrséget, hogy *Kellner* Sámuel és *Bruck* Móric hírhedt uzsorások, miután sikerült egy előkelő család tagján egy 20,000 koronás uzsoradósságot behajtani, megszöktek. A család csak utólag perelte be az uzsorásokat, akik valószínűleg Budapestre szöktek.

— **Minden pontos embernek** gondoskodni kell, hogy szép látogató jegyei legyenek. Ajánljuk e célból az „Aradi Nyomda Részvény-Társaság” nyomdáját, hol a névjegyek legújabb betűkkel csinosan, tetszés szerinti gyorsasággal készülnek és az ára 100 darabnak csinos dobozban 2 korona.

— **Két nap husvét előtt.** Városszerte nagy élénkség mutatkozik a közelgő husvétünnep alkalmából. Ezen forgalom jelentékeny része *Porter* Vilmos Nagy Aruházában játszódik le. Az áruház oly sokféle cikket tart raktáron, hogy a vevők ugyszólván mindent ott szerezhetnek be. Különösen impozáns a cipőraktár. Az elismerés *Porter* cipői iránt valóban indokolt, ha tekintetbe vesszük, hogy *Porter* áruháza a Szabadság-téren, főnállása óta, folyton a legmegbízhatóbb és legkitűnőbb gyártmányokat hozza forgalomba. Tapasztalaton alapszik az a bizalom, melyben a közönség szinte tőrhető módon a *Porter*-féle cipőket részesíti, s így újból bebizonyult az, hogy a közönség nem farkodik elismerésével azokkal szemben, akik arra érdemeket és jogcímet szereztek. Most, midőn husvétra újból nagyobb a szükséglet minden néposztályban, szívesen irányítjuk a közfigyelmet *Porter* Vilmos Nagy Aruházára, a Szabadság téren, mely szolid eiveivel és a nagy választékkal máltán megérdemli, hogy fölkeressék és minden tekintetben pártolják. Megemlítjük még, hogy tíz korona vásárlás által, minden vevő jogot nyer egy művészies kivitelű életnagyságu platinbrom fényképre, melyet az áruház bármely kisfénykép után, 65 centiméter nagyságu, teljesen ingyen készít el, s esu-pán a díszes papírkéretért kell 3 koronát megfizetni. Nagy előny az is, hogy egy képen több személy is szerepelhet, s ezért külön díjat nem kell fizetni.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszépitő. 1 tubus 50 fill. *Vojtek* és *Weisz*nál, Aradon.

— **T. Üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Mindenki tudja,** hogy a *Mauthner*-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a *Mauthner*-féle magvak a legjobb, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

A szerdai primás-verseny.

(*Albert Péter és Gyurkovits András vetélkedése.*)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 9.

Az aradi cigánybandák vetélkedése szerdán fogja eldönteni, hogy ki a jobb primás: *Albert Péter*-e, vagy *Gyurkovits András*? Hosszu nyilatkozások után közös elhatározással szakértőkből alakított bíráló-bizottság előtt fog játszani a két primás s közülök az, aki a versenyben vesztes marad, azonnal elhagyni köteles a Fehér Kereszt télikertjét.

Albert Péter primás ma a következő nyilatkozatot küldte be hozzánk:

Mielőtt *Gyurkovits András* válaszára érdemileg felelnék, konstátalom, hogy *Gyurkovits András* mindennap hátrébb megy egy lépéssel. Előbb semmi feltétel ellen nem volt kifogása, s ma már, mikor látja, hogy a könnyelműen elfogadott verseny elői csak a kudarc árán hátrálhat meg, odozza a bocskorát és hazakodik: most már szólóra nem mer kiállni, a kitűzött hétfői napon nem jelenhet meg, sőt azt is kifogásolja, hogy az én bandámnak ugyanannyi tagja legyen, mint az övének. Hát

mit gondol Gyurkovits: hogyan lehet másképp egyforma esélyekkel fölvenni a versenyt? Csak nem kívánja, hogy én két szál cigánnyal játszaksz és tizenégygyel? Hiszen ha így lehetne, akkor állítson a bandája élére egy kontrást, az is elvezeti a zenekarát úgy mint ő. Ismétlem: itt nem arról van szó, hogy melyikünknek van jobb bandája, hanem, hogy melyikünk a jobb; miután ő azzal dicsekedett, hogy ő a jobb primás s nem én. Nos, és ezt csak szóló-játékkal lehet szerintem s minden valamire való zenesz véleménye szerint eldönteni. De mert egyedül kiállani nem mert s ragaszkodott a zenekarhoz, hát én azt is elfogadtam, mert itt is meg lehet látni, hogy ki a jobb zenekarvezető. De az ellen végre tiltakozom, hogy Gyurkovits András szabja meg nekem, hogy az én bandám tagjai kik legyenek. Az ő tagjait magamhoz nem veszem, arról nyugodt lehet, de ha más vennék, ahhoz sem volna semmi köze.

Még egyszer hangsúlyozom, hogy Gyurkovits András az aradi primások közé való zenesznek nem tartom, ha kvartettben nem mer kiállani. Elhiszem neki, hogy hétfőn nem lesz Aradon s csak hogy a verseny elől ne menekülhessen, elfogadom a szerdai napot. Mind a ketten színházi előadás után kezdjék meg a játékot, mikor a bíráló-bizottság együtt lesz. Azt is követelem Gyurkovitstól, hogy már most, előre jelentse ki, hogy a közösen megalakítandó bíráló-bizottság döntésének feltétlenül aláveti magát.

Ha nem tetszik Gyurkovits Andrásnak, hogy én tizenégy tagból álló zenekar élén játszom, belemegyek abba is, hogy játszsom csak négy, vagy nyolc emberrel én is, ő is. Arról természetesen szó sem lehet, hogy ő engem a kísérete nagy számával akarjon lefőzni, hiszen akkor előhívhatna akármilyen gyerek-primást, aki egypár indulót, meg kánkánt tud játszani s azt tehetné a bandája élére.

A feltételeimet elisméltém, ezekből egy szót sem engedek, s a nyilatkozatoknak ezennel véget vetek. Szerdán találkozunk.

Albert Péter.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Jegyzői kinevezés.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a m. kir. igazságügyminiszter Zih József aradi kir. járásbírói aljegyzőt az aradi kir. járásbíróshoz jegyzővé nevezte ki.

§ **Kifogási tárgyalás Böhm ügyében.** Az aradi törvényszék vádpanca holnap dönt azon kifogások fölött, melyeket Böhm Adolf védője, Czédly Károly dr. ügyvéd nyújtott be a törvényszékhez a Böhm ellen csalás miatt emelt vádak ellen. A kétféle csalás büntette miatt tudvalevőleg az *Aradi Ipar és Népbank* mint főmagánvádló lépett fel akkor, mikor az ügyesség ebben a kérdésben megtagadta a vád képviselést.

§ **Lilienbergné fogsága.** Az aradi törvényszék fogházában tölti büntetését Lilienberg Sarolta aradi szülész, akit a bíróságok tudvalevőleg jogerősen *másfélévi börtönre* ítélték el. Lilienbergné büntetéséből már kitöltött annyi időt, amely után az igazságügyminiszter a feltételes szabadlábra helyezést engedélyezheti. Lilienbergné élt folyamodási jogával s feltételes szabadlábra helyezés iránti kérelmét — úgy értesülünk — az ügyesség pártólólagerjesztette föl. Az igazságügyminisztertől ma érkezett le a válasz, mely Lilienbergné *kérelmének teljesítését megtagadja* és büntetési idejének teljes kitöltésére szorítja őt.

§ **Megrágalmazott szociálista vezeték.** A budapesti büntető törvényszék sajtó ügyekben ítélő tanácsa *Agorasztó* bíró elnöklelte alatt ma mondott ítéletet az ugynevezett újjászervezett szociálista párt egyik főembere, *Boros-Brindus Mihály* ablaktisztító bűnjében. *Boros-Brindus Mihály* ugyanis az 1902. év január havában egy röpiratot adott ki *Olvasd!* Add tovább! Tisztelt elvtársak! felirattal. Ebben a röpiratban neki támad a nemzetközi szociáldemokrata párt vezetőinek s ezekről azt állította, hogy a munkások pénzén herék módjára élőködnek s a munkánszép által pártcélokra adott fillérek-ből maguknak busás fizetéseket fizettetnek ki. A pártvezetőség tizenegy tagja ezért dr. *Polláczek Sándor* ügyvéd által sajtópört indított rágalmozás és becsületsértés sajtóvétségeiért *Boros Brindus Mihály* ellen. A megtartott fő tárgyaláson a törvényszék megengedte a főmagánvádlók és a vádlott kérésére a valódiság bizonyítását. Közel 50 tanút hallgatott ki. a törvényszék az inkriminált állítások valódiságára nézve. A tanúk azonban a leghatározottabban megcáfolták a vádlott állításait. A törvényszék *Polláczek Sándor* dr. vádbeszédét után büntésnek mondta ki *Boros-Brindus Mihály* tizenegy rendbeli rágalmozás sajtó vétségében s ezért 14 napi fogházra és 220 korona pénzbüntetésre, nem fizetés esetén további tizenegy napi fogházra ítélte. Az ítélet ellen csak a vádlott és védője felebbezték.

NAPIREND.

Április 9. Péntek. Róm. kath. naptár: Nagypéntek. — Protestáns naptár: Nagypéntek. — Görög-keleti naptár (március 28.): István. — A nap kel 5 óra 6 perckor, nyugszik 6 óra 25 perckor.
Kölesy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepeken zárva. Helyiség: Erekye-museum helyisége mellett Elősterem
Időjárás. A központi meteorologiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Széles, hűvös, eső.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az *Aradi Közlöny* távirati tudósítása. — Budapest, április 9.

Delítésede. Buzakinlát mérsekkelt, a vételkedv korlátolt. Kedvező irányzat mellett 20,000 méterháza került forgalomba a zárlatnál 2 $\frac{1}{4}$ —5 fillérrel drágább áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Időjárás esős.
Értékede. Berlin $\frac{1}{4}$, páris 15-el magasabb.

Zárlat 12 órakor:

Buza áprillisa	7.67—7.68
Buza májusra	7.56—7.57
Buza októberre	7.48—7.49
Rozs áprillisa	6.87—6.89
Rozs októberre	6.42—6.44
Zab áprillisa	6.06—6.08
Zab októberre	6.07—6.08
Tengeri májusra	6.13—6.14
Tengeri júliusra	6.13—6.14
Repce augusztusra	12.20—12.30

Zárlat 5 órakor:

Buza áprillisa	7.69—7.70
Buza májusra	7.54—7.55
Buza októberre	7.45—7.46
Rozs áprillisa	6.86—6.87
Rozs októberre	6.43—6.44
Zab áprillisa	6.01—6.04
Zab októberre	6.07—6.08
Tengeri májusra	6.13—6.14
Tengeri júliusra	6.13—6.14
Repce augusztusra	

Zárlat 5 órakor:

Oestrák hitelrészvény	673.50
Magyar hitelrészvény	721.75
Leszámítolbank részvény	455.50
Rima-Murányi vasúti részvény	479.—
Oestrák-magyar államvasúti részvény	687.—
Központi vasút	606.—
Városi villamos vasút részvény	310.—

S z e s z ú z l e t.

— Április 9. —

Mai jegyzőseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 18 korona, kicsinyben 120 korona herdő nélkül, per 100 liter $\frac{1}{2}$, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szerkesztő munkák 12'80—13— korona mmásanként.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi október hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felé érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 4.45	Személyvonat d. u. 3.32
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felé:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinról délután 2.04	Radnáról délután 2.35
Személyvonat d. u. 4.07	Gyorsvonat délután 4.06
Radnáról délután 7.23	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felé:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesevónat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesevónat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felé:
Vegyesevónat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.35
Személyvonat d. u. 4.11	Vegyesevónat este 7.06
Brád felé:	Brád felé:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.03
Vegyesevónat d. u. 12.06	Vegyesevónat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56

CSARNOK.

Helén és Alma.

Irta: Ritt Gyula.

(Vége.)

Az inas a házi orvos érkezését jelentette be. A nagymama eléje sietett, magára hagyva Almát, ki beleereszkedett a nagymama puha bélése karosszékebe és elmerengett. Alig ábrándozott azonban egy-két pillanatra, belépett Helén. Tekintette a székü csokorra tévedt, és az asztalon ott feküdt Türký gróf kártyája is.

— Ah! — kiáltott fel örömmel vegyes csodálkozó hangon.
Alma ijedten fölrezzent.
— A virágok? — mutatott Helén az asztalra.

— Türký gróf küldte . . . akadozott Alma.
— Milyen figyelmes, — örvendezett Helén, azt gondolván, hogy a csokor őt illeté.

Alma úgy állt előtte, mintha a villám sujtotta volna le. Elállt a lélegzete. Csodálkozva nézett néjére, majd mindent megértett. Többet tanult e pillanatban, mint egész életében. Alig tudott lábain állani. Oda akart borulni Helén lábaihoz és mindent bevallani. De sem ereje, sem bátorsága nem volt ahhoz, félt, hogy magára zudítja néneje haragját. Reményvesztetlen, kétségbeesetten vergődött fájaldalmában, mélyen hallgatott Helén előtt, csak gyorsan pihető keble sejtette benső fölindulását. Kinos zavarából a szolga belépése mentette ki.

— Türký gróft jelentette Helén asszonynak. Alma lángvörös lett, rettegett a közelgő pillanattól. Helén pedig összerezsent, nem látta Alma rettegését, mert a maga ijedelmével volt elfoglalva. Olyan zavart lett, mint egy bakfis. A tükörbe vetett egy hirtelen pillantást.

— Szent Isten, hogy nézek ki! Semmi toille! kapkodott gyorsan, majd Almához fordult.

— Fogadd a gróft. Rögtön itt leszek.
— De talán . . . én . . . én . . .
— Sem de, sem talán. Szórakoztasd, míg visszatérek, — tette hozzá egy gyöngéd mosollyal — ennyit tudatsz édesem. Ezzel el-

Akinek pénzre, háztartásra, segédre, ispánra, gazdatisztre, kulcsárra, takarítónőre, kertészre,	Akinek gazdasszonyra, mindenesre, szakácsnőre, szobalányra, házmesterre, nevelőre, nevelőnőre van szüksége	Aki üzletet, bort, gyümölcsöt, gabonát, házat, telket,	Aki birtokot, kocsit, lovat, egyenruhát eladni vagy venni kíván	Aki férjhez menni v. nőülmijóhajt, tanórakat, lakást, állást, ellátást keres vagy ad,	Az gyermeket örökbe fogadni vagy adni szeretne, tanulót felvenni kíván	az Aradi Közlöny kishirdetési rovatát használja, ez biztosan eredményre vezet.

tünt öltözöje ajtaján. Alma szorult helyzetbe került, de nyugalmat parancsolt idegeinek. Türky belépett.

Megjelenése szokatlan ünnepestes volt: klakk, frakk, lakk és rettentően komoly arc, a mi azonnal örömsugárzóvá változott Alma megpillantásán. Hozzá sietett és kezét nyujtá.

— Édes Alma! szolt s mindkét kezére forró csókot lehelt.

Alma hamar elfeledte az előbbi jelenetet. Ujra boldog gyermek volt. Türky magához vonta az édes gyermekeket és csókot nyomott a rozsás homlokokra. Alma nem tett ellene. Sokkal nagyobb volt szerelme.

Selyem ruha subogás hallatszott. Alma öszszerezte, egy pillantás alatt kibontakozott Türky karjaiból és mint üdözött özike, menekült ki a szobából.

Mosolyogva nézett utána a gróf, mialatt Helén pompás öltözékben, éj sötét hajában ragyogó briliántokkal, belépett.

Szívélyesen üdvözölték egymást és egymással szemben foglaltak helyet.

— Először is fogadja a részemre küldött pompás virágokért meleg köszönetemet, kedves gróf.

Türky a meglepetés első pillanatában csodálkozva tekintett Helénre, a szép fiatal asszonyra.

— Tudja-e, hogy a szegfű kedvencem. Ép izlésemet találta el.

— Örvendek, hogy ezt hallom, — szolt udvarias megbajtással Türky.

— Emiékszik Béli bárónő szerdai estélyére, akkor is kaptam egy óriási csókot . . . Apropos! most jut az eszembe kedves gróf, szép dolog mondhatom, amit önörl és a bárónőről suttogtak . . .

— Ugyan, ugyan . . . szabadkozott a gróf

— Igen, kedves grófiom, én ezuttal jó forrásból értesültem, — nevetett kacéran szavaihoz.

— Egy kis flirt volt az egész.

— Komolyan csak annyi?

— Szavamra! Kedves és szép hölgy a báróné . . .

Helén félrehuzta az ajkát, a mi nem kerülte el Türky figyelmét, aki titokban mulatott az asszonyka e boszuságán. Majd folytatta:

— Tehát, mint mondtam, szeretetreméltó, igaz asszonyka, csak hogy . . .

— Csak hogy? . . . szolt közbe feszülten Helén.

— Csak hogy olyan, mint gyémántkötésben egy szellemiellen könyv.

Helén fellélegzett. Ezt kedvére mondta Türky, de azért korántsem mutatta.

— Várjon csak maga csufolódó!

E szavak után Türky, mintha elejét akarta volna venni a további társalgásnak, hirtelen fölállott és komoly arccal állt Helén elé.

— Asszonyom, tudja-e, hogy e pillanatban nem kisebb elhatározással állok Ön előtt, mint aki nőszülni akar.

— Ah! Csak nem?

— Ugyan van, asszonyom és ezen ünnepestes pillanatban Ontól kérdem, nekem adja-e . . .

Helén behunyta szemeit, a rejtett boldogság titkos érzete férközött szívébe.

— . . . Alma kisasszony kezét?

Szavait mély csend követte. Helén az utolsó szavakra hirtelen felébredt. Lélegzetét visszafojtva, szótlán csodálkozással bámult Türkyre.

Azt hitte, rosszul hallott. De Türky nem ismételte szavait. Könyörtelenül nézett a szép arcra, várta a feleletet. Helén előtt gyorsan tisztult a levegő . . . A csókok, Alma csodálkozó tekintete, félénk, visszahuzódó viselkedése, Türky előbbi gúnyos mosolya, mind-mind ösz-

szvegyült, összefolyt előtte, a mi a kétségbeesés, harag, szégyen és gyűlölet érzetével töltötte el, mert hisz végtelenül — blamirozta magát. Csak egy hirtelen melegsége volt, az elájulás. Mégegyszer Türky feleletváro arcába tekintett és egy kiáltással visszahanyatlott a zsölyébe.

Türky nyugodt maradt és arcán egy gyöngy mosoly jelent meg. Atérezte az egész játékot.

A nagymama és Alma besiettek a szobába. Néhány pillanat múlva Helén is magához jött. Mosolygó arcot öltött, de szintelen hangjába hiába igyekezett kedvességet öltetni.

— Megbocsájt kedves gróf, de . . . roppant ideges vagyok . . . No meg az öröm . . . a meglepetés . . . Ugy látszik, elkerülhetetlen a levegőváltozás.

Türky karonfogva Almát és az üdülni vágyó asszonyka elé vonta.

— Fogadják szerencsekívánatomat. Nincs semmi ellenvetésem. Sőt ellenkezőleg . . .

A következő reggel bördöndök és lázas csomagolás között látta az első napsugár Helént. Még az első vonattal délvidékre utazott, hogy megerősítse megtámadt idegeit . . .

NYILTÉR.*

Telefon szám 432.

Nagypénteki étlap.

Triton } osztriga Vörös kabinet (Gál-féle)
Viktoria } Lafit
Rák } Scherry

Olasz saláta (Záray-féle) Risling
Orsovai gyöngykaviár Muskataly
Toast Bakator
Rakott zsemlye Leányka

Halászlé (Záray-féle) Kleinoschegg sec.
(peharankint)
Kecsege á la Chambord Littke brittania (uj)
Tok szelet (vajban sütvé) Hubert Gentry Club
Rántott harsa (vajban) Mumm

Gyümölcs, sajt, vaj.

— Főnti fogások kirakatomban láthatók. —

Záray Géza

delikatesz üzlete- és buffetjében.

Ugyanitt kapható:

dunai tok, kecsege, fogas, lazac, ponty, harsa
(nyersen vagy főve.)

Husvétii ünnepekre van: prágai sonka, óz és vaddisznó. 876

A nagyérdemü izraelita vendégek szives tudomására adom, miszerint Arpad-téri

Korona-kávéházamban

(707 70)

husvétii kávé

a legszigorubb felvigyázat alatt kiszolgál-tatik, amiért is esedezem a nagyérdemü közönség szives pártfogásáért.

Legalázatosabb tisztelettel:

Grünwald Simon,
kávés.

877

Borbás Lajos,

szobafestő és mázólo,

Arad, Weitzer János (volt Templom-utca 12.)

Ajánlja magát a nagyérdemü helybeli és vidéki közönség figyelmébe mindennemü szobafestő és mázólo munkák elkészítésére, u. m.: ereszt és lényezést a leggyorsrubból a legdiszesebb kivitelig jutányos árak mellett.

Szolid, pontos és lelkiismeretes munkák előállításáról a t. háztulajdonos és lakásbérlok bizto-sítottatnak. 358

Telefon 162. sz.

Ajánlok kitünő minőségü szagtalan

fűtő kőszent,

darabos

légszesz pirszent (koks)

kétszer mosott, valódi porosz.

kovács kőszent,

rostált darabos

bükkfaszent,

50 kilós ólmozott zsákokban, házhoz szállit-va, legjutányosabb árak mellett.

Reusz Mór,

Arad, Boros Bent-tér 12., 103

A rendelmények szállitása szigoru ellenörzés mel-lett történik és a helyes súlyért jótállást vállalok.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, április 9.

Magyar aranyjárdék 4%	121.45
Magyar koronajárdék 4%	99.50
Magyar arany 4% %	92.75
Magyar ezüst 4% %	—
Magyar keleti vasut	—
Magyar földtehermentesítési kötvény	99.50
Magyar italmegváltási kötvény	—
Sorvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyereményorsjegy kölcsön	201.—
Fizesszabályozási és szegedi kölcsön	157.—
Csentrák papírjárdék	100.35
Csentrák járdék ezüst	100.35
Csentrák járdék arany	121.50
Koronajárdék	101.—
1860-iki államsorsjegyek	154.—
Csentrák-magyar bankrészvény	1598.—
Magyar hitelbankrészvény	722.50
Csentrák hitelbankrészvény	673.75
Csentrák-magyar államvasut	687.—
10 frankos arany (Napoleonador)	19.06
Német birodalmi márka	116.95

Magyar gyártmány.

Feltünést kelt

Magyar gyártmány.

a „Turul“ czipők olcsósága.

Férfi czipő
erős bőrből
2 fnt 50 kr.

Férfi füzös
erős bőrből
2 fnt 80 kr.

Női czipő
tartós
2 fnt 25 kr.

Női füzös
tartós
2 fnt 80 kr.

Női gombos
tartós
3 forint

Gyermek-
czipők
1 fntől kezdve

TURUL CZIPÖGYÁR RAKTÁRA,

Aradon, Andrassy-tér 4. Nádor-szálloda.

Aradi vízvezetéki művek részvénytársasága.

Meghívás.

Az aradi vízvezetéki művek részvénytársasága

1903. évi április hó 26-án d. e. 10 órakor

Aradon, az „Aradi első takarékpénztár“ disztertermében tartandó

VII. évi rendes közgyűlésére

a t. részvényeseket ezennel meghívja az alapszabályok 13. §-ára való figyelmeztetéssel. A szelvényivekkel ellátott részvények a közgyűlés napját három nappal megelőzőleg a következő intézeteknél helyezhetők letétbe:

Aradon: A vízvezetéki művek részvénytársaságánál (Viztorony), Az aradi első takarékpénztárnál, Az aradi ipar- és népbanknál.

Budapesten: A budapesti Bankkegyesület részvénytársaságánál (V., Fürdő-utca 3. sz.)

Londonban: Lloyd's Bank Lim. (72. Lombard Street).

Napirend:

1. Két részvényes választása a jegyzőkönyv hitelesítése végett.
2. Az igazgatóság- és felügyelő bizottságnak 1902. évről szóló évi jelentésének felolvasása és evvel kapcsolatosan határozathozatal az 1902. évi mérleg megállapítása, a nyereség hovaforrása és a felmentés iránt.
3. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság évi díjazásainak megállapítása.
4. Határozathozatal 57 darab részvény kisorsolása és a kifizetési határidő megállapítása iránt.
5. Alapszabályszerűleg bejelentett indítványok tárgyalása.

Vagyon.

Mérleg-számla 1902.

Teher.

Leltár.		Részvénytőke 10000 drb. á 200 K. (300 drb. kisorsolva... ..)		Értékesítések.	
Épületek, gépek, csőhál. és új beruházások	2003131 43				
Berendezési tárgyak... ..	9954 94				
Vizmérők	58090 14			Vizmérők	16944 —
Szerszám és anyag	28286 96	2099463 47		Berendezési tárgyak... ..	1000 —
				Gépek, szerszámok és felszerelések ...	12000 —
Értékek.					29944 —
Készpénz	2107 32			Átmeneti tételek.	
Óvadékok	448 —	2555 32		Adótartalék... ..	4600 —
				Kétes követelések	1185 18
Adósek.				Sorsolási alap (57 drb.)	13680 —
Aradváros óvadékért		40000 —			19465 18
Berendezések és összeköttetésekért ...	29110 60			Hitelezők.	
Vizfogyasztók	14617 96			Óvadékért	40000 —
Bizományi árukészlet	5512 64			Folyószámlában	34929 50
Különfélék	3371 46	52612 66		Anyag víz mérőkért, stb.	10294 54
					45224 04
				Tiszta nyereség.	
				Áthozat az előző évekről... ..	1560 35
				1902 évre	58437 88
		2194631 45			59998 23
					2194631 45

Hajek Rezső, s. k.
vezérigazgató.

Arad, 1902. december 31.

Weisz Lajos, s. k.
főkönyvelő.

Ottenberg Tivadar, s. k.
igazgató.

Dr. Schuster Henrik, s. k.
igazgató.

Dr. Mandl Vilmos, s. k.
igazgató.

Meyer F. John, s. k.
igazgató.

Jelen mérleget a fő- és mellékkönyvekkel, valamint leltárakkal összeegyeztettük és mindent helyesnek, rendben levőnek találtunk.

Arad, 1903. április 2.

Révész Nándor, s. k.
felügy. biz. tag.

Weil Arthur, s. k.
felügy. biz. elnök.

Róna Jakab, s. k.
felügy. biz. tag.

Az aradi vízvezetéki művek részvénytársasága felügyelő-bizottsági jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

Van szerencsénk jelenteni, hogy a lefolyt 1902. év folyamán az „Aradi vízvezetéki művek részvénytársasága“ ügyvitelét szigorúan ellenőriztük, a könyveket, azok miként vitelét és a pénztárt ismételt megvizsgáltuk és az alapul szolgáló okmányokkal összehasonlítottuk. Mindezek után arról győződöttünk meg, hogy minden tekintetben a legnagyobb rend uralkodik.

Az 1902. évi mérleget tételenként is vizsgálat alá vettük és a könyvbéli bevezetésekkel és az igazoló okmányokkal egybevetettük, a vagyonálladékokat a leltár alapján állapítottuk meg s mindent rendben lévőnek találtunk.

A múlt évről a mérleg szerint áthozott 1560 kor. 35 fillérrel együtt 59998 kor. 23 fillérben állapítottuk meg a nyereséget az 1902.

évi üzleti évre, miért is jenthetjük, hogy az 1902. december 31-vel lezáródó vagyon-mérleg és „vesztés- és nyereség-számla“ mindenben a valóságos állapotnak megfelelnek s hogy azok összeállításánál a törvényes rendelkezések és az alapszabályok határozmányai fogatosítva lettek.

A felügyelő-bizottság ezért is hozzájárul, hogy az előző évről áthozott 1560 kor. 35 fillérrel együtt 59,998 kor. 23 fillérben kimutatott 1902. évi tiszta nyereség az igazgatóság évi jelentésében foglalt indítványhoz képest felosztassék s az igazgatóság jelentéseit és indítványait a t. közgyűlésnek elfogadásra ajánlja.

Egyben kérjük, hogy a felmentvényt a lefolyt 1902. évre nézve úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak megadni méltóztassék.

Arad, 1903. évi április hó 2-án.

Az „Aradi vízvezetéki művek részvénytársasága“ felügyelő-bizottsága:

Révész Nándor, s. k.
felügy. biz. tag.

Weil Arthur, s. k.
felügy. biz. elnök.

Róna Jakab, s. k.
felügy. biz. tag.

Arad, 1903. évi április hó 7-én.

Az igazgatóság.

Gyönyörű napernyők már 2 koronától kezdve. Legdivatosabb kalapok. Legjobb minőségű ingek, fehér és színes mellel. Zsebkendők, kezgyük, miderek. Husvétii öntözők már 10 krajcárét finom parfümmel. Szóval minden kigondolható czikek bámulatos olcsó árakon.

Husvétii CZIPŐK

különösen nagy választékban kaphatók

Porter Vilmos Nagy Áruházában a Szabadság-téren!

Ujdonságok! Rendkívül olcsó árak! Gyönyörű szabás! Tartós formák! Feltűnő könnyűség!

Azonnal,

a lehető legsürgősebben, intéztetik el bármely rendelés, mely postán, vagy városi és megyei telefonon 324. szám alatt érkezik be. Ajánljuk vidéki tisztelt feleinknek a postai és telefoni rendelést igénybe venni.

Tíz korona vásárlásnál minden vevő gyönyörű életnagyságu fényképet kap teljesen ingyen, csupán a díszes papirkeretét térítendő meg 3 korona.